

ישראל
Dr. MARTON ERNŐ
 A Szerkesztőség és kiadását Tisztelt: **SCHÖNDEZSŐ**
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 TEL-AVIV, Schlesinger u. 9.
 Telefon: 29-94

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מזרח חדש
 (אוי קלט)
 ענין ימי בלתי משלתי בשפה אנגלית
 שנה ל"ג
 העורך: ד"ר מ. מרטון
 באחריות: דוד שן
 במערכת והנהלה:
 חל-אביב, רחוב שלוינגר 9

A vallásos blokk nem fogadta el Majmon miniszter lemondását

A büdzsé csökkentése és a tréfe hus behozatala robbantotta ki a válságot
 A kormány catoija a lemondás híret

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától): A már közel egy éve húzódó belső kormányválság a napokban ismét elérte tetőpontját, amikor — kiszivárgott hírek szerint —

Majmon vallásügyi miniszter Ben Gurion miniszterelnökkel folytatott viharos vita után otthagyta a kormány szerdai ülését és semmiféle rábeszéléssel sem lehejt rábírni, hogy részt vegyen a miatta megszakított minisztertanács késő délutánra tervezett folytatásán.

A kormánykoalíció összes tagjai tegnap reggelig titokban tartották a fejleményeket, amelyekről csak általános hírek terjedtek el Jeruzsálemben.

Egyelőre csak „fenyegetésnek” tekintik a lemondást

A vallásos blokk azonban egész csütörtök hajnalig tanácskozott és délelőtti nyilvánosságra hozta a Majmon miniszter lemondásáról szóló hírt.

A vallásos blokk tanácskozásán elhatározták, hogy nem fogadják el a vallásügyi miniszter lemondását, amíg az egész kérdés nem tisztázódik a vallásos blokk miniszterének Ben Gurionnal folytatandó sürgős megbeszélésein. Ha ezeken a megbeszéléseken nem sikerül megegyezésre jutni, Shapira beügyminiszter és Leyva néppárti miniszter is beadják lemondásukat.

A kormány hivatalos szószólója tegnap a késő délutáni órákban közölte tudósítónkkal, Majmon miniszter hivatalosan még nem közölte a miniszterelnökkel, hogy lemondott tisztségéről. Megbízható forrásokból származó értesülés szerint ugyanis

megállapodás jött létre a kormányban, hogy a kérdés végleges tisztázásáig Majmon miniszter szerdai bejelentését csupán „fenyegetésnek” fogják tekinteni,

amely nem kötelezi sem a minisztert, sem a vallásos blokkot, sem pedig a miniszterelnököt.

Mi történt a szerdai minisztertanácson?

A vallásos blokk köréből származó értesülés szerint a viharos szerdai kormányülés fejleményei a következők voltak:

Ben Gurion miniszterelnök ismét felvetette a minisztériumi költségvetések csökkentésének kérdését, miként Kápan pénzügyminiszter javasolta. Majmon miniszter, akinek az új költségvetés nem emelte büdzséjét, hallani sem akart minisztériuma félmillió fontos költségvetésének csökkentéséről. Végül azt javasolták Majmon miniszternek, egyezzen bele egy képletes 20.000 fontos csökkentésbe, amit ő azonban szintén elvetett és a vita hevében szószegéssel vádolta a miniszterelnököt.

Az amerikai ingyen-hús szerepe

A vita további során, mint a szószegés egy másik példáját a tréfi hús behozatalát hozta fel Majmon miniszter. Szerinte

a kormány megígérte, hogy nem fog vásárolni tréfi húst, most azonban nagymennyiségű tréfi húst rendeltek Amerikából.

Ben Gurion miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy a megegyezés csupán a vásárlásokra vonatkozik, míg a mostani esetben a hús az amerikai többletekből származik és csak képletes árat kell érte fizetni. Ezután további éles szóváltás következett, amelynek során Majmon miniszter felugrott és otthagyta az ülést.

Ben Gurion miniszterelnök megszakította az ülést, amelyet félháromra hivatott ismét össze, abban a reményben, hogy addig sikerül rávenni Majmon minisztert, hogy vegyen részt a minisztertanácson. Ez azonban nem sikerült sem a vallásos front, sem pedig a kormány többi tagjainak.

Felbomlik a koalíció?

Ezután került sor a vallásos front ülésére, amelyben elhatározták, hogy sürgős tárgyalásokat kezdenek Ben Gurion miniszterelnökkel, amelyekben nemcsak a költségvetési és húsbehozatali kérdést fogják tisztázni, hanem a vallásos frontnak általános viszonyát a kormányhoz, elvi szempontból.

Jeruzsálemi megfigyelők Majmon mi-

niszter lemondással való fenyegetőzését a kormánykoalícióban uralkodó súlyos feszültség megnyilvánulásának tekintik, amely előbb-utóbb kérdéssé teszi a vallásos blokk részvételét a kormányban.

Mindezek ellenére pillanatnyilag nem tartják valószínűnek, hogy már most sor kerül a koalíció felbomlására, bár nincs kizárva, hogy mindkét fél fölöslegesen fogja találni a mostani feszült

Jeruzsálemben tér vissza a Békéltető Bizottság

és újabb kísérletet tesz Izrael és az arab államok közötti béketárgyalások megindítására

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától): UNO-körökből származó értesülés szerint a Békéltető Bizottság váratlanul elhatározta, hogy rövidesen hosszabb időre Jeruzsálemben jön. Mint ismeretes, a Bizottság most Genfben tartózkodik, ahol szövegezni kezdte jelentését az UNO-nak az izraeli-arab béketárgyalásokra irányuló erőfeszítéseinek sikertelenségéről. A Bizottság azonban a hét folyamán hirtelen megszakította munkáját és elhatározta, hogy még egy kísérletet tesz a béke létrehozására. E célból visszatér állandó székhelyére, Jeruzsálemben és azonnal tárgyalásokat kezd Izráellel, valamint a szomszédos arab államok kormányával.

Már folynak az átköltözés előkészületei és a Bizottság valószínűleg július közepén már Jeruzsálemben ülészik. Jelentését, amelyet egyenesen az UNO közgyűlésének ad át szeptemberben, csak az újabb tárgyalások lefolyása után fogja összeállítani.

A hírt az United Press jelentése is megerősíti és hozzáfűzi, hogy Egyiptom, Szíria és Libanon legutóbb közölték a Békéltető Bizottsággal, hogy csak ab-

ban az esetben hajlandók közvetlen béketárgyalásokat kezdeni Izráellel, ha előbb visszafogadják az összes arab menekültet. A Békéltető Bizottság a maga részéről vonatkozott bármilyen néven nevezendő előfeltételeket elfogadni. A Bizottság még nincs birtokában Transz-

jordánia válaszában, amelyet a közvetlen megbeszélésekkel kapcsolatos javaslataira kel adnia. Egyiptom visszatartja a Békéltető Bizottsághoz küldött delegációját úgy, hogy a pillanatban sem Izráelnek, sem az arab államoknak nem tartózkodnak megbízottai Genfben.

Jersov orosz követ beszéde a Vörös Hadsereg erdejének ültetési ünnepségén

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától): Rendkívül ünnepélyes keretek között alapították meg a Malé Hachamisa kibuc területén a „Vörös Hadsereg erdejét”. Az ünnepségre a szovjet-német háború kitörésének 9-ik évfordulója alkalmából került sor. Jelen voltak Szahar és Remez miniszterek a kormány nevében, Jechák Grünbaum és Zeruzavél a Szochnut nevében, Czizling, Nurok Dynaburg, Sneh és több más képviselő a Kneszet nevében. Az erdőt a két izraeli szovjetbarátsági szövetség alapította.

Az ünnepségen mondott beszédében

Pável Jersov szovjetkövet megemlékezett a Vörös Hadsereg bátorságáról és vitézségéről, amely megmentette a nemzet kezéből az európai zsidóság maradványait. Jersov hangsúlyozta, hogy a Vörös Hadsereg továbbra is ébren örökdi a világ békéje fölött.

Az izraeli szónokok is megemlékeztek a Vörös Hadsereg szerepéről a második világháborúban és a Szovjetunió politikai segítségét méltatták a zsidó állam megalapításában. Az erdő legmagasabb pontján hatalmas emlékmű áll, amelyet a vörös csillag és a sarló és kalapács díszítenek.

A Nyugateuropai Egyesült Államok létrehozását sürgeti Spaak volt belga miniszterelnök

Páris (UP). — Paul Henry Spaak, volt belga miniszterelnök felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja Nyugateuropa országait, hogy az Amerikai Egyesült Államok mintájára teremtsék meg a nyugateurópai egysült államokat. Spaak

javaslatának célja a kommunizmusveszély megérkezése, amely véleménye szerint 1952-ben, a Marshall-segélyek megszüntetése után fenyegetőleg fog ránehezéni Európára.

Az a vélemény alakult ki, — mondotta

Spaak, — hogy a kommunizmus bizonyos európai országokban meghátrált. Ennek a felfogásnak bizonyos alapja van, de ha Európa súlyos gazdasági válság előtt fog állani, nem sok idő fog eltelni, míg a kommunizmus újra labrakap és hatalmas arányokban fog fejlődni.

Spaak volt miniszterelnök, aki egyébként a Schuman-terv megtárgyalásához kiküldött belga delegáció tagja, nyilatkozatához még a következőket fűzte hozzá: „A jelenlegi Európában 15 piac, 15 nyelv és 15 országhatár létezik. Ezzel szemben, ha Európa egyesül, ugyanazokat az eredményeket érheti el, mint Amerika, talán még ennél is többet. Európa újjáéledése megköveteli, hogy Amerika nyomában haladjunk, hogy egyesüljünk és kiküszöböljük a nemzeti elkülönülést.

London (AFP). — Az angol kormány csütörtök délelőtti rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen Churchillnek azzal az alsóházi javaslatával foglalkoztak, amely követeli, hogy Anglia vegyen részt a Párisban most folyó hatalmi konferencián a Schuman-terv ügyében.

A minisztertanácsban élénk vita volt arról, vajon Churchill javaslatát egyszerűen utasítsák vissza, vagy pedig a kormány terjessze-e be a maga részéről konkrét ellenjavaslatot. A kormány úgy határozott, hogy javaslatot fog előterjeszteni, amelyben kéri az alsóházat, hogy jóvá a kormány magatartását a Schuman-tervvel kapcsolatban és járuljon hozzá ahhoz a módhoz, amellyel a kormány ezeket a tárgyalásokat folytatja.

Acheson szerint a Szovjetunió tévesen ítéli meg a világkérdéseket és ez a tartós béke útjában

Cambridge (UP). — Csütörtökön avaták díszdoctorná a Harvard egyetemén Dean Acheson amerikai külügyminisztert és Carlos Romulo Philippin külügyminisztert. Az avatási beszédében Acheson kijelentette, hogy a szovjetvezetők féktelen ambíciója, amely a nemkommunista világról alkotott tévhitükön alapul, állja útját az igazság és tartós békének. Az amerikai külügyminiszter szerint Oroszország vezetőinek a világ ügyeiben való járatlansága az oka annak, hogy kísérletet tesznek terjeszkedési politikájuk megvalósítására. „Abban a mértékben, amint Oroszország vezetői rájönnek arra, hogy az a mód, amellyel a világhelyzetet megítélik és az ebből adódó politikájuk helytelen, fokozódní fog annak a lehetősége, hogy meg lehetne oldani a problémákat és célszerű stabilitást elérni a nemzetközi élet terén” — mondotta Acheson majd így folytatta: — Mindaddig, amíg a szovjetvezetők nem győződnek meg arról, hogy hibát követnek el, semmi remény sincs arra,

hogy békét lehessen elérni, sem a szabad világ részéről jóvá békekajánlatok, sem pedig az Oroszország által indított békeakciók által. Mindaddig, amíg a szovjetvezetők nem fogadják el az „élni és élni hagyni” elvét, a nyugati világ semmiféle felhívása nem fog segíteni, akármilyen merész elgondolású legyen is, mint ahogy nem fog segíteni semmiféle „trójai békegalamb” sem a Szovjetunió részéről a kölcsönös problémák megoldása szempontjából.

A továbbiakban Acheson az UNO alapokmányáról beszélt, amelynek ötödik aláírási évfordulója hétfőn lesz és kijelentette, hogy az UNO fennmaradása érdekében életfontosságú szükséglet, hogy a nagyhatalmak összegyeztessék egymás érdekeit. Az amerikai külpolitika — szöri — ma azon a meggyőződésen alapul, hogy ez megvalósítható.

Befejező szavaiban Acheson a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti viszony romlásának történetét és egyes jezeit ismertette, amelyek a jelenlegi feszült nemzetközi helyzethez vezettek.

Felhivas a jeruzsalmi intenziv heber kurzus (ulpan) tárgyában

A Hitachdut Oléj Hungaria országos elnöksége közli: A Szochnut által Jeruzsálemben fenntartott, bennlakással járó öthónapos intenziv heber kurzus (ulpan) augusztus elején befejeződik és közvetlenül utána újabb tanfolyam kezdődik. Az új kurzuson elsősorban olyan új olék vehetnek részt, akik nincsenek több, mint két éve Izraelben és idejövételük előtt szellemi foglalkozást űztek (ügyvédek, mérnökök, orvosok, művészek, írók, újságírók, tanárok stb.) Kivételesek esetekben könyvelők és hasonlók is számbajöhetnek. A kívánatos korhatár 30—50 év.

A Szochnuttal történt megállapodásunk folytán a kérvények (hivatalos úrlapon és megfelelő referenciák kíséretében) a Hitachdut Oléj Hungariahoz nyújtandók be és azokat a HOH saját ajánlásával együtt továbbítja. Felkérjük az érdekelteket, hogy kérvényeiket mielőbb nyújtsák be a HOH-helycsoportok irodáiba.

83 ezer noi tagja van a Hisztadrutnak

Hogyan helyezkedtek el az új olék a különböző munkahelyeken?

Csütörtökön reggel a Hisztadrut vezetőség ülést tartott, amelynek során M. Neustadt jelentést tett a Hisztadrut jelenlegi taglétszámáról. Május végén a Hisztadrut tagjainak száma 278 ezerre nőtt, közöttük 83 ezer teljes tagsággal rendelkező nő. Az állam fennállása óta 125 ezer új tag lépett a Hisztadrutba. Az 1950 január elején felvett statisztikai adatok szerint a tagok 45 százaléka nő, 22 százaléka pedig nőtlen vagy hajadon volt. A statisztika szerint az új olék nagytöbbsége kisüzemekben helyezkedett el, míg 21% munkásfalvakban dolgozik. A ruházati iparban és a képestetlen munkások között az olék majdnem 50 százalékban szerepelnek, de nagyon kicsi számuk az építőiparban. A telavivi tisztviselői szakszervezetben a tagok 10 százaléka olék, viszont rendkívül nagy számban vannak képviselve a haifai kikötőben és tengerészeti foglalkozásokban, ahol a számuk 50 százalékra emelkedett.

Az ülés során megemlékeztek Eljahú Golombról, a Haganá szervezőjéről halálának öt éves fordulójára alkalmából.

Erdekes vita fejlődött ki az ülésen, amikor Repetur (Mapám) megkérdezte, hogy Aba Chusi kinek a nevében tette azt a nyilatkozatot Amerikában, hogy a Hisztadrut a nyugati szociáldemokráta szakszervezetek internacionáléjához fog lecsatlakozni. Burstein vezetőségi tag bejelentette, hogy Aba Chusi táviratot

DECEMBERBEN MEGNYITJÁK A FARUK CSATORNÁT

A Szezei csatorna forgalmának jelentős csökkenésével számolnak a transzarábiai petróleumvezeték üzembe helyezése után

A Szezei-csatorna Társaság június 13-án Párisban megtartott közgyűlésén a vállalat elnökgazgatója bejelentette, hogy a Szezei mellékcatornáját — a Faruk-csatornát — ez év decemberében megnyitják.

A társaság jelentéséből kiderül, hogy 1949-ben jelentősen megnőtt a Szezei-csatorna forgalma. Nincs kilátás arra, — mondja a jelentés, — hogy ez a megnövekedett hajóforgalom tartós legyen, tekintettel arra, hogy 1951-ben befejezik az arab félszigeten áthaladó petróleumcsövezeték és ennek folytán a csatornán áthaladó tankhajók száma lényegesen csökkenni fog.

A jelentés elmondja, hogy a társaság vonatkodott eleget tenni annak a kérdésnek, amely tranzitáruknak vámmentesítésére vonatkozott, de hozzájárult az ut

sokra kirótt tranzitilletékek megszüntetéséhez. Ebből az illetékből a társaság az elmúlt évben 220 ezer fontot vételezett be.

A csatornán 10.420 hajó kelt át a múlt évben. Az áru súlya 63 millió tonna volt. Az utasok száma 610.951. Az 1949-es évben a haszon 26 milliárd frank, amely 6 milliárd frankos emelkedést mutat 1948-as évvel szemben. A kiadások 11 milliárd frankot rúgtak, ami 5 milliárdos emelkedést jelent 1948-as évvel szemben. A társaság nyeresége 14 milliárd frank. Ebből a nyereségből a részvényesek 6 milliárd frank osztalékot kaptak, míg az egyiptomi kormány több, mint 3 milliárd frankot kapott.

Charles Roux, a Szezei-társaság elnökgazgatója közgyűlési beszédében rámutatott arra a megkülönböztetett érdeklődésre, amit Egyiptom a társaság működése iránt tanúsít most, 18 évvel a koncesszió lejártá előtti. Erre való tekintettel — mondotta — a társaság elhatározta, hogy az új csatornát, melynek hossza 20 és néhány kilométer lesz, Faruk király védnöksége alá helyezi. A király hajlandónak nyilatkozott a csatorna védnökségének vállalására.

intéztet a vezetőséghez, amelyben megcáfolta a neki tulajdonított kijelentéseket.

Három új automata telefonközpontot létesítenek Tel Avivban és Ramat Ganban

A postaigazgatóság tervei szerint Tel Avivban, Jaffán és Ramat Ganban három éven belül a jelenlegi hater ezer telefonkészülékhez még tízezeret fognak felszerelni. Erre a célra három új automata telefonközpontot építenek, egyet Tel Aviv északi részében hater ezer készülék részére, egyet a déli részen, ahonnan Jaffa telefonhálózatát is kiépítik három ezer készülékkel és Ramat Ganban is nagy központot akarnak létesíteni. A Kirjában kis automataközpont készül 600 számmal, amelyből a környéki házakba is fognak vonalakat kapcsolni. Ezeknek az építkezéseknek a befejezésével többé-

kevésbé ki lehet majd elégíteni az összes telavivi és környéki telefonkéréseket.

Tel Avivban most 4500 készülék működik, amelyhez kétezer készülék hozzácsatolása van folyamatban. Ezeket a következő szükségességi sorrendben szerelik fel: a hadsereg, kormánytisztviselők, orvosok, gyógyszerészek, újságírók és közintézmények. A háború alatt katonai célokra elkobzott készülékeket visszaadják. Igyekeznek legelőször az 1942-ben benyújtott kéréseket teljesíteni. Ezidő szerint további ötezer kérés fekszik a postaigazgatóságon.

KLAUS FUCHS a hidrogénbomba titkait is ismerte

New York (—). William Lawrence, a New York Times munkatársának jelentése szerint, dr. Klaus Fuchs, a német

származású angol atomtudós, akit kemkedés miatt letartóztattak és elítéltek, birtokában volt úgy az atombomba, mint a hidrogénbomba összes titkainak.

Lawrence azt írja cikkében, hogy néhány évvel ezelőtt a Los Alamosban, az atomvárosban járt és beszélgetést folytatott dr. Hans Bethével, az atombombagyártás vezető fizikusával. A tudósok már akkor beszéltek a hidrogénbombáról, amelyet burkolás céljából szuperbombarak neveztek. Lawrence akkor megkérdezte dr. Bethet, hogy valóban lehet-e ilyen bomba. Dr. Bethé azt felelte: igen és hozzáfűzte, hogy ennek a bombának a hatóereje egyenlő lehet sokmillió tonna TNT-robbanóanyaggal, sőt megannál is többel. Ennél a beszélgetésnél — folytatja Lawrence — jelen volt dr. Klaus Fuchs is. Ő volt az a kém, aki birtokában volt annak a titoknak, amelyet akkor a világ legnagyobb titkáinak tartottak.

Az amerikai újságíró szenzációs leleplezése kihozta a feltűnést keltettek úgy politikai, mint katonai körökben.

A világ legerjedtebb betegsége

Kétségtelenül a rheuma. A legújabb statisztika azt bizonyítja, hogy a rheuma folytán munkaképtelenné vált emberek száma nagyobb, mint azoké, akik tüdőbaj miatt váltak munkaképtelenné. A rheuma ezért megkülönböztetett figyelmet igényel és idejében kell gyógyítanunk. Mindenekelőtt rendezett életmódot kell folytatnunk, el kell távolítanunk a betegség rejtett csirait, amelyek gyakran a fogakban, a mandulákban, vagy a test más részeiben húzódnak meg. Azonfelül fontos a thermálkezelés, a masszázs, valamint a bevált gyógyszer használata. Ilyen gyógyszer, amely hosszabb ideje bebizonyította hatását — a TOGAL.

A TOGAL segít rheuma, csúz, derekfájás, izomfájás, ischiás, idegbántalmaknál és hüléses megbetegedéseknél. TOGAL megszünteti a fájdalmakat és közvetlen formában hat a betegségre. Ennek következtében az ember gyorsan visszanyeri munkaképességét, rövid időn belül meggyógyul. Tegyen kísérletet — a Togalban nem fog csalódní. Több, mint 7000 orvos igazolja a TOGAL kitűnő hatását. Kapható minden gyógyszertárban, 20 tablettára 190 mil, 50 tablettára 350 mil. 4579

CHUG ETER TEL-AVIV

Zenget meg hívjuk Önt a f. hó 27-én, kedden este 8.30-kor a Bialik 18. szám alatt a „Zeneter“-Clubban tartandó fogadtatásra, amelyet az Erdélyből érkezett Poalé Mizráchi vezetők tiszteletére rendezünk. A fogadtatáson

GILADI DAVID VOLT ROMÁNIAI KACIN ALIJA

ismertetni fogja erdélyi és romániai eszmétársaink helyzetét. — Vendégeket szívesen látunk. A VEZETŐSÉG

Két betörő garázdálkodása a tel-avivi járásbiroságon

Az ítélet kihirdetésekor megverték a rendőröket, összetörték a tárgyalóterem bútorzatát és a bírót is meg akarták támadni

A telavivi járásbiroságon csütörtökön délelőtt elítéltek két notórius betörőt. Az egyik, Sábbátáj Mizráchi 8 havi, a másik, Benihu Benjámin pedig hathavi börtönbüntetést kapott. Az ítélet kihirdetése után mindketten ordítani és garázdálkodni kezdtek a teremben. Székekkel megtámadták a teremben lévő négy rendőrt, összetörték a bútorzatot és a bírót is meg akarták támadni. A bíró a verekedés elől a szobájába vonult vissza. Az egyik ügyvédet, aki a rendőrök segítségére sietett, a két elítélt ugyancsak bán talmazta.

A teremben ugyanakkor rendőrök kíséretében több más letartóztatott is a tárgyalásra várt és az elítéltek tombolását látva, ki akarták használni az alkalmat, hogy kiszökjenek a teremből.

Az épületben levő rangidős rendőrtiszt azonnal megszervezte a rendőröket, elzárta a termet és sikerült a két garázdálkodó bűnösöt megfékezni, anélkül, hogy komoly erőszakhoz nyultak volna.

Mizráchit és Benihut alaposan megköttették. Az összes letartóztatottakat börtönükbe kísérték vissza és a többi tárgyalást elhalasztották.

Jól jár,
ha
BAMBI-CIPOT VESZ
JERUZSALEM
Princess Mary, Rex mozi házában.
Magyarul beszélünk. 4228

TELKEK
részletfizetésre
TEL-AVIV és HAIFA KÖRNYEKEN
valamint egész IZRAEL területén:
PNINIM
TEL-AVIV, Lilienblum 15.
9-ik szoba, II. emelet, 11—1 és 4—6 óráig. — POB 2016.

HÖLGYEK, FIGYELEM!
Alkalmi vásárlási lehetőség!
WEISS
UJ VÁSÁZONRAKTARA,
TEL AVIV, Allenby 85, I. e.
(Eckmann-ház)
Amerikai vászonmaradékok nagy választékban, női és férfi ruhák, szoknyák és blúzok részére, rendkívül olcsó árakon! Gyönyörű minták!

MINDENT RESZLETRE!
Nagy raktár: textilárúk, bútor, cipő, függöny, jégsezekrény, rádió, férfiruha női és gyermekruhák, gyermekkoeci, ágyak, ékszerek és mindenféle egyéb szükségletti cikkekben
„TAAM CHAJM“
I. TITINSCHNEIDER
új helyiségbe költözt:
TEL AVIV, ALLENBY 27.,
az udvaron az utolsó üzlethelyiség.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:
TEL AVIV:
TUDNIVALÓK A HOH TURISZTIKAI OSZTALYANAK AKKÓ — NAZARETI TÁRSAS KIRÁNDULÁSÁRÓL!
Indulás ideje: Június 24, reggel pontosan háromnegyed 7 órakor.
Indulás helye: Maze és Petach Tikva út sarkáról. (FIGYELEM! NEM A HOH IRODAJÁTOL.)
Kérjük a résztvevőket pontosan megjelenni.
A HOH turisztikai szakosztálya Tel Aviv.

Oneg Sábbát Jaffán. Ma, június 23-án, pénteken este 9 órakor a jaffai Café „Hadar“ (King George 37) különteremben megtartandó HOH Oneg Sábbátján Szabó Mihály tart előadást „Olé ujság“ címen.

A telavivi HOH Női Bizottságának kultúrédulátája. Június 25-én, vasárnap délután 5 órakor a „Palatin“ kávéház (Nachlat-Benjamin 50) különteremben tartja meg a Női Bizottság rendes heti kultúrédulátáját. Előadó: dr. Grotto Moshe, háziaszony Klein Sára. Vendégeket szívesen látunk.

A Szochnut által rendezendő intenziv heber kurzusra (Ulpanra) 18—35 éves új olék jelentkezhetnek. A kurzusok különböző kibucokban lesznek megtartva, ahol a jelentkezők teljes ellátást, lakást és zsebpénzt kapnak. A jelentkezők félnapot dolgoznak és félnapot tanulnak. A kurzusok ugyanazon a nívón lesznek, mint a volt városi intenziv heber kurzusok. Jelentkezés a délelőtti hivatalos órák alatt a HOH titkárságánál.

HAIFA:
A haifai HOH Garden-Partyja. A HOH haifai csoportja július 16-ikán, vasárnap nagyszabású Garden-Partyt rendez a Windsor Hotel kerthelyiségeiben (Mosava Germanit, az Egged állomással szemben). Tekintve, hogy csak tagnévsor áll rendelkezésünkre a haifai és környéki magyar származásúakról, már most felkérjük az érdeklődőket, hogy meghívók igénylése végett jelentsék be címüket a HOH haifai irodájában, Arlozoroff utca 3-a szám alatt.

REHES Nagy választék **REHES**
RUHAK — STRANDRUHAK
KOSZTÜMÖK - BLUZOK - KABATOK
— LEGUJABB MODELLEK
47 TEL-AVIV, 47
BEN-JEHUDA 47

Ami az új olét érdekli

A „Nevé Ovéd“ sikunakciója

A múlt esztendő jó tapasztalatainak figyelembevételével, a Hisztadrut sikunaképítő társasága nagyszabású akcióra szánta el magát. A társaság 2500 lakást épít ezidén és a tervek szerint 1500 lakást már október elején átadnak rendelkezésükre. Ez talán az egyetlen társaság, amelynél az előkészületek a legkevesebb időt vesznek igénybe és az építkezés is fennakadások nélkül bonyolódik le. Az 1990-es terv is a legrövidebb időn belül készült el és a legtöbb helyen az építkezés meg is indult.

A „Nevé Ovéd“ tudvalevően nem városi építkezésre van berendezkedve, hanem a mosavákban épít. Ezen a téren igen nagy gyakorlatra tett szert és a tengerparti sáv mosavá mellett felépült új munkás-negyedek, egészséges kertészházakkal a legkésebb bizonyítékai a társaság akcióképességének.

A HIBAK KIKUSZOBOLÉSE

Tavaly igen sok bosszuságra és méltatlankodásra adott okot az új olék körében az a tény, hogy a házak hónapok óta készen állottak és az olék, szerződéseikkel a zsebükben, várták, hogy vegre megnyiljanak előttük új otthonaik kapui. Egy másik súlyos hibának voltunk szemtanúi a múlt esztendőben, éspedig annak, hogy a társaság nem egyenlő szerződési összegeket állapított meg, országos érvénnyel. Példának okáért, ugyanazért a lakásért Herzián 180 fontot inkasszáltak, amelyért Rechovotban csak 120 fontot stb. Ez az intézkedés alkalmat adott alaptalan találgatásokra és indokolatlan rágalomokra. A társaság tanult az elmúlt hibákból és ezidén mindezt gyökeresen megszünteti.

JOBBAN, VAGY OLCSÓBBAN ÉPÍTSÜNK?

Nem jelentéktelen probléma ez, ha figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy az olék a lakásokat nem bérlik, hanem örökáron vásárolják és az átlagos körülményei olyanok, hogy előrelátható időn belül nem igen engedheti meg magának azt a luxust, hogy lakást cseréljen. Ezért a társaság arra az álláspontra helyezkedett, hogy jobban fog építkezni nem sokkal nagyobb költséggel. Az idén a „Nevé Ovéd“ lakói asztalosmunkát kapnak, az ajtóikra és ablakaikra faredőny kerül, a silányabb minőségű fémredőny helyett. Megszűnik továbbá az a kellemetlen állapot, hogy a lakóknak az utcáról (többnyire homokos) egyenesen a lakásukba kelljen lépniük. Ehelyett az idén minden lakás előlépcsőket építenek, ami lényegesen feljavitja a lakás minőségét. Ugyanakkor az utcára nyíló ajtóbejárat főlé kis tetőt is építenek, amely megvédi a lakás frontját a nap tüzétől.

Az árakra vonatkozóan is megtörtént a végleges megállapodás a Szochnut és a társaság között. Ezek szerint, az egész országban az egyszobás lakás ára 800 font lesz. A szerződés megkötésénél viszont — ugyancsak az egész országra bíró érvénnyel — 240 fontot kell befizetni.

ENGEDMÉNY SZOCIALIS ESETEK SZÁMÁRA

Az épülő lakások 20 százalékára vonatkozóan a Szochnutnak sikerült olyan megállapodást kötnie, hogy a Szochnut szociális ügyosztályánál kezelték alatt álló olék 240 font helyett a — szerződés megkötésekor — 60, 100, illetve 180 fontot fizethessenek be. Persze a lakás végső ára ezen esetekben is 800 font marad. A könnyítés csupán az első befizetésre vonatkozik. Ezt a 20 százalékot a Szochnut, invalidusoknak, betegeknek, stb. tartja fenn és a javaslatokat a minden bét-olimbán működő szociális-gondozó terjeszti fel.

NAGY CSALÁDNAK KÉT SZOBA, VAGY KÉT LAKÁS?

Sok keserűséget okozott tavaly az olyan nagy családok részére, akiknek

MINDENNEMŰ OKIRATOT

bármily nyelvre fordítunk, másolunk, vagy fogalmazzunk, könyvelését vállaljuk. Pontos munkát és teljes titoktartást biztosítunk. Új bevándorlóknak mérsékelt árak!

JAEL, Tel-Aviv, Allenby 95. Tel. 2098

Magyar kártya

(PIATNIK) KAPHATÓ

Hadash könyvtár

TEL AVIV, HAYARKON 59.

nem elegendő egyszobás lakás — az a tény, hogy hiába szerepelt a kifutalason a boldogító „két szoba“-jelző, amikor a szerződést meg akarták kötni, kiderült, hogy kétszobás lakás egyáltalán nincs is, hanem ehelyett két lakásra akartak velük szerződni, ami az jeleníti, hogy az illető család két fürdőszobával és két konyhával is rendelkezze. Nem is beszélve arról, hogy miután a lakásokat háttal építették egymásnak, az illető családnak két különböző világtáj felől kellett volna megközelíteni a lakást. A társaság az idén ezt a hibát is kiküszöböli és jelentős számban épít kétszobás lakásokat. Az egyes lakások is úgy lesznek konstruálva, hogy idővel egy második szobát is hozzáépíthessenek. Ezek mind olyan változtatások, amelyek az olé-család kényelmét és fejlődési lehetőségeit vannak hivatva előmozdítani.

KIK JOGOSULTAK ERRE A SIKUNRA?

A Szochnut lakásügyi bizottsága már 1000 lakást fel is osztott a különböző bét-olimbok és átmeneti (crifon) táborok között. Az intézkedés úgy szól, hogy minden olyan olécsalád, aki 1949 augusztus végéig érkezett az országba, jogosult erre a sikunra. A társaságnak egy kikötése van, nevezetesen, hogy a jelöltek csak a Hisztadrut tagai sorából kerülhetnek ki. A sikunra való összerás a bét-olimbokban és az alapszerveknél történik. A szerződéseket még e hónap folyamán meg kell kötni. Mindazok, akik a szerződéseket megkötötték, záros határidőn belül el fogják hagyni a bét-olimbokat és a szerződés szerinti helységben felállított ideiglenes sátorne-

Hej házszámok, hej utcanév...

Irtó: Kishont Ferenc

A napokban névreszózó meghívót kóvetitett hozzám a posta. Egy kedves, jó ismerősöm, bizonyos Sztámkóy mérnök hívott meg szerda este házzszenelőre. Ez a Sztámkóy 56 éve lakik az országban és most nagyobb bankkölcsönt kapott, úgyhogy vehetett magának egy szép másfél szobás lakást Ramataimban, egy nagy, modern bérházban, amelyet még a törökök építettek. Még is irta a pontos címet: Rechov Podvinec 33/zájin, Standapé mozi előlő kijárata mögött, de egyben közölte, hogy a bejárat a utcában van, srévizavi a jugoszláv kölcsönkönyvtár irányában, minden járókelő megmutathatja, ha szükség lenne rá, de nem hiszi, hogy erre sor kerülne...

Jó korán indultam el, hogy még idejében megérkezzek, mert még fülemben csengtek Jakab bácsi szavai, hogy azson gya: „Akarsz pontos lenni Izráelben? Számítsd ki utazásod várható idejét, adj hozzá kettőt, szorozd meg az autóbuszozd számával, indulj el eszerint — és meg-lásd, elkésli!”

Az autóbuzsmegállónál a megszokott elviselhetetlen tör állott, úgyhogy csak az ökölgy alapján jutottam be a kocsi-ba. Utaztunk, utaztunk és egyre inkább elhatalmasodott bennem az az érzés, hogy nem tudom, hol kell leszállnom. „Bövakasa — fordultam oda a legértel-mesebb arcú préselőmhöz — hol kell nekem lárédet Ramataimba?” „Ken!” — felelte a kérdezett, mire abba hagytam a dolgot. Az egyik megállónál azonban váratlanul megkondukt bennem a vészha-rang és megéreztem, hogy itt kell leszáll nom. Azzal az emberfeletti erővel, amely csak az autóbuzsutasoknak jut osztály-részül, utat törtem magamnak a soffőrig aki már éppen indított.

— Itt kell leszállnom...?! — kérdez-em hörgöve, mire a soffőr aszonta „betach” és én leszálltam. Csak mikor már messze járt az autóbuzs, jutott az eszem-be, hogy a nagy sietségben elfelejtettem a soffőrről közölni, hogy voltaképpen ho-vá is akarok utazni és ez — ahogy ott álltam az úton egyedül — kicsit zavart. De szerencsére éppen arra lovagolt egy arab átszívargó és az anyanyelvén megnyugtatótt, hogy egészséges ösztönöm Ramataimba vezetett.

Még egy teljes órára volt, úgyhogy elég kényelmesen bandukoltam befelé a városba. A legelső járókelőt megállítottam és megkérdeztem tőle, hogy merre van a Rechov Podvinec.

— Szmolá — mondta rövid gondolko-zás után a járókelő — azután járás, az-után megint szmolá, azután jamina két-szer, azután szmolá és esmeg szmolá... Ott azután meg kell megint kérdezni! Nem nagyon értettem a dolgot, mire felvázolta nekem egy papírta, de abból

gyedben fogják kivárni a lakásukba való beköltözés napját. Ez az intézkedés két-ös célt szolgál. Mindenekelőtt azt, hogy új klita-helyeket teremtsenek a bét-olimbokban, másodsorban pedig azt, hogy az olék jelenléte lélektanilag is nyomást gyakoroljon úgy a társaságra, mint munkásaira, hogy mennél előbb fejezzék be az építkezést. Nem is beszélve arról, hogy pár napos „előtanulmány” az olé részére is áldásos lesz, hiszen meg fogja ismerni a helyi körülményeket, ami el-helyezkedését is meggyorsítja.

HOL ÉPITKEZNEK?

Mint már említettük, a Szochnut lakásügyi bizottsága eddig 1000 lakást fel is osztott, azokon a helyeken, ahol az építkezés megindult, a következő fel-osztásban:

Rechovot	100 lakasegység
Herzlia	100 lakasegység
Herzlia II.	100 lakasegység
Magdiél	100 lakasegység
Natanja	400 lakasegység
Even-Jehuda	100 lakasegység
Rison-le-Cion	100 lakasegység
Tel-mond	30 lakasegység
Gedera	34 lakasegység
Karkur	30 lakasegység
Gan-Javne	26 lakasegység
Összesen:	1040 lakasegység

A tél beállta előtt az olék beköltöznek lakásaikba.

A hét során, a Hisztadrut alijja-osztályának bizottságai fogják meglátogatni a bét-olimbokat és akiknek bármilyen panaszuk van, e bizottsághoz kell, hogy forduljanak.

Joszéf Fettman

Tordaiakat, rokonokat, ismerősöket pontos címek hiányában ezúton hívunk meg

JUDIT leányunk

esküvőjére, hétfőn, június 26-án, este 7 órakor Petach Tikván (Ulám Hácv, Echillov u.).

Hirsch József és neje.

Jecheskiel Eliezer Hirsch,

volt kolozsvári metsző és neje ezuton hívják meg rokonait és ismerőseit unokájuk

GEDALJE

Jeruzsálemben, az Altschuler iskolában, folyó hó 25-én, vasárnap d. u. 5 órakor tartandó esküvőjére. 4586

Wosner Lázár

címek hiányában ezuton hívja meg rokonait és ismerőseit fiának

Lázár Jenőnek

Lichtenstein Bertával

Bácrán, f. hó 29-én, délután 4 órakor tartandó egybekeleési ünnepélyére.

Sürgöncim: Bacra, POB 2208

4581

zött kell, hogy legyen, ha ugyan ezt a számot nem hagyták ki egész egyszerűen...

— Voltaképpen egy chucláreci babona, hogy a házszámoknak egymásután kell jönniök, — mondotta az öslakóm. — Hol van ez megírva?!

Nem akarom azt az éjszakai halál-marsot leírni, amíg eljutottam a Standapé mozi frontjával keresztszembe, de tény az, hogy ebben az utcában sem volt egyetlen számtábla sem, úgyhogy meg kiindulni sem tudtam a titokzatos 33/zájin felé. Egyetlen bérházon láttam a magában egy számtáblát, de a sötétég miatt nem tudtam elolvasni. Kölcsön-kértem a lakóktól egy létrát és felmasztam a tábláig, hogy elolvassam a számot, de az volt ráirva, hogy „182. 561 kuf. gimel”, ami egy teljesen valószínűtlen dolog.

Mikor visszaadtam a létrát lelki szemeim előtt megjelent Sztámkóy mérnök szemrehányó arca, amitől olyan ingerült lettem, hogy elvesztettem maradék önuralmamot, megragadtam a legelső járókelőt a mellényénél fogva és beleüvöltöttem a rendőnyofájába, hogy

— Bövakasa adoni! Rechov Podvinec — az anyád ürístenit! — 33/zájin...?!!

— Nincs is ilyen utca egész G i v a - a i m b a n — felelte erre áldozatom meglehetősen nyugodan. — Tudom, mert én itt születtem...

Kész. Vége. Szóval nem is Ramataim, hanem Giva. A soffőr az oka mindennek a betachhal. Szó nélkül felszálltam a legelső autóbuzsra és hazautaztam...

Most hallom, hogy mégis Ramataimban voltam...

Okos embereket keresünk

akik tanulmányozzák számtalan ter-vünkét a Tel-Aviv és környeki há-zak, háztelkek és villákra vonatko-zólag.

A Herzliára vezető úton kétszobás, összkomfortos lakás — 950 font kész-pénz, 650 font 15 évre szóló jelza-logkölcsön.

Házhelyek Herzliában, a Sáron-szál-ló mellett, 1800 fontos áron, 160 du-nam föld Kárkurban dunamonként 50 fontos áron, — 50 dunam föld, 7 kilométerre a Sáron-szállótól, az új országút mentén, 250 fontos du-namonkénti áron.

Lakás a Gordon-utcában, alkalmi vétel.

M. ROMAS & CO.

TEL-AVIV, Rotschild Blvd. 8.

Tévát Doár 67. Tel.: 2548

4596

Levél egy új bevándorlóhoz

Ehangzott az izraeli rádió magyarnyelvű adásában

1950. június 11. Levelet hozott a napokban a posta az izraeli rádió szerkesztőségének. A levél magyarul íródott. Szerzője a jelek szerint Erdélyből ideszármazott új bevándorló, aki közölni kívánta velünk, hogy csatlakozott várakozásaiban. Az élet úgy mond — sokkal nehezebb, mint ahogy ő azt elképzelte. Nehézségei vannak lakás-szerzés körül, a héber nyelv elsajátítása pedig annál is komolyabb gondját kepezi, minthogy, mint azt ő maga állapítja meg, elmulasztotta a szétszórtasban megfelelő szakmát kitanulni.

A levél az egyik bevándorló-táborból íródott. Szerzője tanácsot kér tőlünk: mitévő legyen? Mihez kezdjen, ha majd jelenlegi lakhelyét elhagyja?

Az új bevándorló panaszai nem egyértelműek. Nem titok, hogy a fiatal zsidó állam komoly gondokkal küzd. Hétről hétre, hónapról-hónapra az új bevándorlók tízezrei özönlének az országba a világ minden részéből. Nem volt még példa a történelemben arra, hogy kis és még fejletlen gazdaságú állam, amely úgyszólván csak a napokban fejezte be véres áldozatokat és roppant anyagi erőfeszítéseket megkövetelő háborúját, ilyen gyorsan, a szó szoros értelmében emberföltölti feladatra vállalkozzék, mint Izrael. Az elmúlt két esztendő alatt az országba jött 400 ezer új bevándorló számára lakásról, élelemről, munkáról, egészségügyi szolgálatról, a gyermekek számára iskoláról kellett gondoskodni ésatöbbi ésatöbbi. Bár a világ zsidósága esztendőről esztendőre nem jelentéktelen összeggel járul hozzá a folyton növekvő terhek viseléséhez, s bár Izrael lakossága nem kis mértékben vállalja magára az új bevándorlók elhelyezéseinek terhet, elkerülhetetlen az, hogy az átmeneti korszak, amelyben ma a zsidó állam él, ne járjon családokkal, megpróbáltatásokkal mindazoknak az új bevándorlóknak, akik akár szakmai tudás, akár megfelelő tőke vagy a nyelv ismerete nélkül érkeznek az országba és próbálnak itt új életet felépíteni. A levélíró azt is kérdezi: miért járul hozzá a kormány a korlátlan bevándorláshoz, ha a hatóságok tudják, hogy milyen nehézségekkel kell megbirkóznunk.

A vita akörül a kérdés körül, hogy a zsidónak Izraelben van-e a helye vagy sem, nem újkélt. Több mint ötven esztendő óta, de különösképpen a két világháború között ismételt hangzott el felhívás az európai zsidóság felé: menjetek Palesztinába. Nem igen csináltak titkot abból, hogy az ősi földön nem a polgári életforma kényelme és civilizációja, hanem munka és lemondás vár a bevándorlóra. A hangsúly sohasem a kényelmen volt, hanem annak szükségességén, hogy a zsidó nép minden áldozat, minden erőfeszítés árán is meg kell, hogy vívja a maga szabadságharcát, meg kell, hogy teremtesse a maga otthonát, államát. A, sajnos, aránylag keveseket, akik az áldozat kockázatát vállalták, Palesztina, egyebek között az átmeneti nehézségek leküzdése után, nemcsak anyagi biztonsággal, de az élet biztonságával is kárpótolta.

A zsidó állam megteremtésével tágra nyitnak az ország kapui. Aligha fog akadni olyan zsidó kormány, amely megvonná bármely zsidótól azt a számára az államalapítási okmányban biztosított jogot, hogy szabad emberként a maga által választott életformának megfelelően, zsidó földön, a zsidó államban éljen. Alkik az állam sorsáért és ügyeinek intézéséért a felelősséget viselik, mélysegesen meg vannak győződve arról, hogy a nagy történelmi távlatban a zsidó állam éppúgy kárpótolni fogja polgárait az átmeneti korszak nehézségeiért és nélkülözéséért, ahogyan az angol mandátum-alatt az idegen uralommal birkózó maroknyi Palesztina sem mutatkozott méltatlannak a hitelt, a bizalommal szemben, amelyet belévetettek, az erőfeszítésekkel, a családokkal és áldozatokkal szemben, amelyekkel a nagy mű-építész szükségesszerűen járt.

Ezért maradnak tárva Izrael kapui a bevándorlók előtt. A zsidó szörványok egybegyűjtése: történelmi feladat az idő parancsa. A történelem nem mindig, nem minden korszakban s főleg nem az egyén vágya és izlése szerint nyújtja a maga sanszait. A történelmi pillanat elmulasztása nagyobb, súlyosabb, sorstör-hesebb felelősséget róna Izrael vezetőire, mint azok a gazdasági és szociális nehézségek, amelyekkel az új bevándorlónak meg kell birkóznia.

A több mint 400 ezer új bevándorló közül mintegy 310 ezer helyezkedett el az elmúlt két esztendő alatt. A kormány és a Jewish Agency éjt is nappallá tevő munkával igyekeznek gondoskodni arról, hogy jusson egzisztencia és lakás azoknak, akik még bevándorló táborokban vannak és azoknak is, akik ezután jön-

nek majd az országba. Ahogyan a multban nem volt titok, úgy ma sem az, hogy Izrael szeretettel és örömmel fogadja fiait, de akár a multban, úgy most is feladat vállalásához várja őket, ahhoz, hogy vegyék ki a maguk bármennyire is szerény részét a nagy történelmi küldetés teljesítésében amelyet hosszú években keresztül a maroknyi palesztinai zsidóság hordott elsősorban vállain és

amelyért a legtöbbet és legdrágábbat: legjobb fiainak életét áldozta, megvívta a maga szabadságharcát, előbb az angol birodalommal, majd a hatalmas arab túlerővel szemben.

Minden együttérzésünk és megértésünk a levél írójával szemben, akiknek ügyét szívesen ajánljuk az illetékes intézmények figyelmébe. Kérnünk kell azonban, hogy pillanatra se felejtse el, hogy ő maga is hordozója a nagy feladatnak, hogy holnap neki magának is azok közé kell már tartoznia, akik segítenek helyet csinálni az ujonnan érkezőknek.

Dr. Kasztner Rezső

KÉPESLAP

Sajtóhiba úgy látszik nemcsak könyvekben és újságokban fordul elő, hanem a hatóságoknál is kellemetlen intézkedésre ad okot. Így katonai behívóparancsot kézbesítettek ki a hároméves, Natanján lakó Kovát Mirjámnak.

Mirjám közölte, hogy éppenséggel szívesen tenne eleget a behívásnak, de a „mama nem engedi”.

(A lap közli a babájával játszó gyermek fényképét és a behívó parancs facsimiljét.) („Dávár Hásevuá.”)

Mikor IV. Alfons még csak a trón várományosa volt, Rómába ment a pápához tisztelegő látogatásra. A fogadás alkalmával a pápa ünnepélyesen egyiptomi királynak „nevezte ki”. Alfons megkérdezte a tolmácsot, tulajdonképpen minek tapsolnak anyit az emberke. Mikor megtudta, hogy egyiptomi király lett a pápa jóvoltából, megkérte a tolmácsot, közölje a szent atyával, hogy ő viszonzásul bagdadi kalifának nevezi ki a pápát. („Halló”, Prága.)

A tudományos célokra szolgáló filmfelvétel készületekben a film olyan gyorsan fut, hogy egy gyufa meggyújtásának levetítése a rendes vetítés mellett majdnem 11 napig tartana. Ez a filmfelvétel olyan gyorsan dolgozik, hogy másodpercenként 15 millió felvételt lehet vele csinálni. A rendes filmezésnél másodpercenként csak 16 felvételt csinálnak. („Science Digest”)

Egy pedáns hölgyet az autóbuzsban nagyon bosszantja, hogy az egyik gyermek állandóan húzza az orrát, ahelyett, hogy azt megtörölné. Végül elveszti a türelmét és odaszól a gyermeknek:

— Mondd, kis fiam, nincsen neked zsebkendőd?

— Van — válaszolja a gyermek, — de nem szoktam azt idegeneknek kölcsönadni. („Kvten”)

A velencei Szent Márk-téren koldus koldul:

— Könyörület uram, adjon száz lírát. — Mitféle szokások vannak itt! — szól a felháborodott utas. — Legyen szerény és legfeljebb tíz lírát kérjen.

— Adja ide a tíz lírát, uram — válaszolta a koldus — vagy ne adjon semmit, de ne tanítson, hogyan gyakoroljam a foglalkozásomat. („Przekrój”, Varsó.)

Megkérdezték egy fiatal, amerikai turistát, aki beutazta Izraelt, jól érezte-e magát az országban és vajjon olyanok láttak-e Izraelt, amilyennek elképzelte?

A turista ingerülten válaszolta, hogy bizony másképpen képzelte ő el Izraelt: — Azt hittem — mondta, — hogy egy nagy, sima sivatagot talállok itt, kis házikókkal és minden házikó előtt egy tevé... („Jerusalem Post”)

Az Egyesült Államok Nashvil nevű városában egy visszaeső bűnös korcsmai verekedésből kifolyólag újra Charles Gilbert bíró elé kerül. A bíró igyekszik a visszaeső bűnös lelkére beszélni és figyelmezteti, hogy javuljon meg.

— Ehhez pedig a legfontosabb — mondja a bíró — hogy maradjon távol a rossz társaságtól. — Erre már én is gondoltam, bíró uram — válaszolta a vádlott — de sohasem volt annyi pénzem, hogy feleségem ellen a válókeresetet beadhattam volna. („Time”)

— Edgar Doof, skót országos bíró is meglátogatta a Szentföldet. Egy nap a Genazert-tó partján állt, pipával a szájában és egy jó órán át figyelte az egyik csónakkölcsönzőt, aki ismételt kiáltotta a turisták felé:

— Egy órai csónakázás két font! Egy kis francia visszakiáltott: — Ez nagyon sok!

A csónakkölcsönző a szép vidékre és az evezés nehézségeire hivatkozott, végül utolsó tromfnak odakiáltotta, hogy ez lenne az a tó, amelyen Jézus száraz lábbal kelt át.

Erre mérgesen közbeszólt a skót bíró: — Ez nemis csoda, ilyen drága szállítási költségek mellett? (Weltwoche.)

RADIO — GRAMOFON — HANGLEMEZEK. — VÉTEL-ELADÁS.

BROWN RÁDIO

JERUZSALEM, HERZL U. 201. SZ. Szemben a városi kerttel az 1. 3. 6 és 15. autóbuzsállomásnál. Tel. 5665. 4421

FŐVÁROSI UTMUTATÓ

Szobafestést, bútorfestést, gyermekkocsifényezést

vállal 20 éves európai szakmai gyakorlattal

PERLSTEIN ÁBRAHÁM

JERUZSALEM, Mamillah utca végén, a volt Piccadilly után. 4550

Fűző es megsem fűző!

Kellemesen körülöleli alakját. Könnyed fűzése folytán formái természetesekek, mozgása grációzus marad.

Keresse Frankl szalont,

most JERUZSALEM, BEN JEHUDA 17. II. emelet, ezelőtt: Hoffer, Budapest, Kossuth Lajos u. 10. 4593

Ha szakszerű kiszolgálást akar, úgy bizalommal látogassa meg

EKSZERÜZLETÜNKET

KÁSHI TESTVEREK

JERUZSALEM, King George 14. sz. Órás: Schirmann Zentáról;

TEL-AVIV, ALLENBY 90. SZAM Órás: Beck Misi Suboticáról.

TEL-AVIV, Nachlat Benjámin 48 sz. Mindennemű óra- és ékszerjavításokat szakszerűen és jótállással végzünk 4416

FÉRJHEZ MENNÉNEK:

21 éves feltűnően csinos leány, 24 éves állásban levő szép leány, 26 éves szolid leány, varrónő, 32 éves egyetemet végzett állásban levő leány.

NŐSÜLNÉNEK:

23 éves iparos, havi 70 font jövedelmel, 24 éves gazdálkodó, lakással, 32 éves iparos önálló üzlettel, 35 éves önálló iparos, háromszobás berendezett lakással.

„EMUNA”

általános és házasságközvetítő iroda JERUZSALEM, Princess Mary 14. POB 957. 4592

Tip-Top

AUTÓFUVAROZÓ-VALLALAT másfél tonnás új Chevrolet kocsival mindenféle fuvarozást vállal. Garage: King George 16. Tel.: 2859. Lakáscím: BRAUN MIKLÓS, Mosava Germanit 10-32. 4590

Veszünk és eladunk:

kristályokat, porcelánokat, szervizeket, figurákat, miniatűröket, antik bútort, kézmunkát, varrógépet stb.

BRÜNN és BEROHN

JERUZSALEM, Princess Mary. Rex-mozi épület. — Telefon: 2417-3818

Lakásátzállítás

Elvámolás

Beraktározás

Csomagolás

OREX-szállító

JERUZSALEM, Ben Jehuda u. 6. sz. Telefon: 2783. 4266

EXPRESS OCCASION

Porcellán, kristály és nipek vétele-eladása. — Ugyanott töltőtollak.

JERUZSALEM, BEN JEHUDA 5. a lépcsőházban. Meghívásra bárhova jövünk! 4041

FERFI- ES NŐI CIPO

Minden árnívón a legjobb

MAUTNER ES TSA

JERUZSALEM, BEN JEHUDA 9 sz. Carmel Mizráchi-ház. Magyarul beszélünk. 4081

Fehernemük, fürdőruhák, meittartók

vállpánt nélkül is minden árnívón

„EMMY”

a Generalival szembeni utcában, Bet Mitzpah

Hangszerek és kották

VÉTELE ES ELADÁSA

Pinath Hamuzika

(Mrs. Saphir — Pinkas) JERUZSALEM, BEN JEHUDA 2.

KERESÜNK szabásznőt

(VARRÓNÖT)

Női ruhaosztályunkhoz.

JICCHAK LEWY CEG,

JERUZSALEM, HERZL UTCA. (oszlóp-épület). 4589

A legújabb könyveket olvashatja a jeruzsálemi kölcsönkönyvtárban, az ORION-mozi mellett. — Könyvek vétele és eladása. A-339

Irodistanó, irodai munka minden ágában jártas, magyar, német, román, szerb nyelvtudással, megfelelő állást keres. — Választ „25 éves gyakorlat” jelígre jeruzsálemi fiókiadó. A 596

30 éves férfi keres 24—28 évig szigorúan vallásos úrileányt házasság céljából. Leveleket „Paróka” jelígre a jeruzsálemi fiókiadóhivatalba. A 597

Nyomdai szakember, gépmester, keres elhelyezkedést Jeruzsálemben. Cim a fiókiadóban. A-611

Könyvelő, mérlegképes munkaerő, óras könyvelést vállal Jeruzsálemben. Cim a fiókiadóban. A-612

Zacsóragasztást, hajtogatást vállal otthonra is, nyomdai szakember, Jeruzsálemben. Cim a fiókiadóban. A-612-a

Egy nagy emberi dokumentum:

„A testvérek könyve”

Első közlemény.

Rivka Gubber — az aki mindkét fiát elvesztette a felszabadító háborúban — összegyűjtötte a fiúk leveleit, naplójegyzetait, megírt néhány fejezetet a saját emlékezeiből, majd az egészet kiadta könyv alakban. A könyv címe: „Széfer Hááchim” (A testvérek könyve).

A Kfár-warburgi parasztság, a két elesett katona édesanyja dedikációt írt a könyv egyik példányába. Azt írta: „Sté pninim l'keter Dávid” — ime „két gyöngyszem Dávid koronájába.” Azután elküldte a dedikált könyvet Dávid Ben Gurion miniszterelnöknek.

A könyv ott feküdt néhány napig Ben Gurion éjjeliszekrényén. Egyik este kinyitotta — és nem bírta letenni a kezéből. Azon az éjszakán a miniszterelnök átélte a Kfár-warburgi zsidó parasztságnak küzdelmes életét, kicsi és nagy problémáit. Láttá, hogyan tükröződik vissza a jisuv harca, ideálja, gyászja, reménye egyetlenegy család életében.

Két nappal később Ben Gurion megjelent a faluban. Hosszasan elbeszélgetett a szülőkkel (a látogatás után kiadott hivatalos kommuniké szerint Ben Gurion két és fél órát töltött Gubberék házában) megnézte Gubberék gazdaságát, ellátogatott a katonai temetőbe, Efráim és Cvi Gubber közös sírjához és a búcsúzkodásnál a meghatódott szülőknél a következőket mondta:

— Évtizedek fognak elmúlni, mindnyájan meghalunk, de a „Testvérek könyve” élni fog. Ez a könyv a zsidó nép történelmi harcának legnagyobb, legmegragzóbb emberi dokumentuma.

Efráim

fiatalon szorúl kosznapokra

Körülbelül két hete annak, hogy a „Testvérek könyve” megjelent, s máris az utóbbi évek héber könyvtermelésének „best-sellerje” lett. Ugy véljük, ez a könyv megérdemli, hogy részletesebben ismertessük tartalmát az Uj Kelet olvasóival.

Rechovotban laktunk, amikor Efráim megszületett — írja az anya. Nem volt tejem, ezért mesterségesen kezdtem táplálni. A mesterséges táplálkozás első eredménye gyomormérgezés volt. Egy ismert tel-avivi orvoshoz fordultunk, aki megállapította, hogy legalább három hó napos koráig anyatejet kell adnunk Efráimnak, ha egyáltalán azt akarjuk, hogy egészséges legyen.

Férjemen, Mordechájon volt a sor, hogy a gyermek táplálkozásáról gondoskodjak. Anyagi áldozatot nem hozhatunk e téren, mert egész jövedelmünk az a 17 és fél piastere napszám volt, amit Mordecháj a padeszben keresett. Nagy nehézségek árán sikerült körülbelül másfél tuca szoptatós anyát rábírnunk arra, hogy ki-ki egy-egy más napon táplálja az én gyermekemet. Szegény Efráim, ilyen fiatalon szorúl kosznapokra.

Hetekkel később megoldódott a probléma. Egy Chemda nevű munkásszasszony önkéntesen felajánlotta, hogy táplálni fogja az én gyermekemet is. Gyermekesből beköltöztem az ő barakjába és ettől kezdve megszünt a csecsemővel való hámalás. Kitűnően éreztük magunkat mindketten Chemda házában, csak egy dolgot nem bírtam sokáig elfelejteni. Ezekben a hónapokban, amíg szoptattam, a gyerek csak Chemdára nevetett. Először az ő arcát ismertem meg és csupa mosoly volt, amikor közeledett hozzá. Szeretetének első jeleivel Chemdát halmozta el. Soha életemben nem gyötört olyan szörnyű féltékenység, mint azokban a hetekben.

Az első születésnapra szerettem volna egy pár cipőt venni, az első cipőcskét, amiről minden fiatal anya álmodik. Mil-lenként raktam össze az összeget a mi nyomoruságos kis költségvetésünkből. Mégis lemondtam a cipőről, hogy fényképet készíthessek Efráimról. 24 darab fényképet rendeltem és minden anyának küldtem egyet ajándékba, még azoknak is, akik csak egyetlen egyszer táplálták Efráimot. A fénykép hátlapjára köszönetet írtunk és ünnepélyesen meghívtuk a címzettet az első születésnap ünnepségére. A maga nemében páratlan összejövetel volt ez. Az első cipőt pedig később varrtam, egy ócska fűtőkalapból.

Ahol golyósvitést mellett
nőttek fel a gyerekek

Az anya módszeresen neveli a gyerekeket. „Efráim (három éves volt) éves korában kényeskedett, csak kiskanálal szarta inni a kávéját. Azt mondtam neki, ha nem iszik rendesen, akkor én iszom ki a kávéját. A gyerek ugyálszik nem vette komolyan, amit mondtam, mert folytatta kényeskedését. Ekkor a legnagyobb lelkiismeretfurdalással számhoz emeltem a poharat és az utolsó csepig kihörpíttetem. A gyermeket megrémítette ez

a szemtelenség, majd hangos sírásra fakadt: miért ittd meg az én kávémat? Kávékat akarok! Azt mondtam neki, hogy ma nem készítek más kávékat és ha holnap is így viselkedik, újra megiszom az ő kávéját. Jóideig még kesergett, majd

megnyugodott. Adtam neki egy kis teát és lefektettem. Másnap rendesen evett s az étkezés után megkérdezte: most már jó gyermek vagyok?

Ugyanúgy megszokta a gyermek, hogy rendszer időben menjen aludni. Megszok-

A két Gubber-gyerek

ta, hogy éjjel egyedül maradjon, amikor a szülőket elszólította a kötelesség. A gyermek zsenge korától tudta, hogy szülőkkel szemben nem lehet kényeskedni és szeszélyeskedni. A gyermek fiatalon megtanulja a munkát. Két-három éves korában beviszi a tojást a lulból és különböző megbízatásoknak tesz eleget. Három-négy éves korában már tényleges munkát végez. „Utóbb — írja az

anya naplójában — kétszer-háromszor naponta elmosogatjuk az edényt. En mo sogatok és ő törölget. Gyakran 10-12 tányért, poharat és kanalat törölget. Mindent helyére rak, a kézimunkában is ügyesen halad.”

Alighogy a gyermek felcseperedik, már benne van a Haganában. Ami nem is csoda, hiszen ezek a gyermekek golyósvitést mellett nőttek fel.

A hétéves Hagana-parancsnok

1936-ban robbantak ki az arab lázadások. A Gubber-család akkor délen, Kfár Biluban lakik. A környéken naponta támadják meg a telepéseket. Ismerősök esnek áldozatul. A hétéves Efráim megírja naplójában, milyen hatással volt rá a szomszéd Domenic-nevű család meggyilkolása, ahol legkedvesebb osztálytársát is elvesztette. A gyermekek csak haborusdít játszottak. Abban az időben nem volt tekintélyesebb ember, mint a gáfir, a segédrendőr.

A hétéves Efráim megszervezi a falu gyermekeit. Ő a parancsnok. Puskát készít számukra, sőt papircsákot is és kiküldi őket az állásokba, őrségre. Emlékszem — írja az anya — hogyan kerestem egy forró nyári napon kisebbik fiamat: Cvit. A gyermek mindössze négy éves volt. Reggel óta a gyermeknek nyoma veszett. Délután találtam meg, fáradtan, kimerülten a falu végén lévő egyik állásban. Efráim megparancsolta, hogy őrizze az állást, amíg váltást kap — és megfedekezett az egész ügyről. Az apróság ott állott nagykomolyan puskájával és furcsa papircsákójával fáradtan, szomjasan és várta, hogy leváltás. Minden magyarázat és intervenció erőtlen maradt: nem akart elmozdulni a helyéről, amíg nem jött maga a „parancsnok”, hogy újabb parancsal leváltta.

Azon a télen — írja az anya — a gyerekek gyakran másztak fel a viztoronyra. Hírek szerint csoportot szerveztek ott, amely a fénytorzót tanulta. Efráim még csak tízéves volt, alacsonytermetű és sovány. Még nem tért egészen magához a súlyos tüdőgyulladás után, amelyen hétéves korában esett át és amely miatt éveken át hajlamos volt a hűlésre. Határozottan megtiltottam neki, hogy szeles időben felmenjen a viztoronyba, de semmi se használt. Egy napon kipirultan jött haza és boldogan mesélte, hogy Tazuk, a gáfir, megbizta őt és a falu két idősebb legényét, hogy jó híreket közöljenek a reflektor fényével a szomszéd telepelenek. Nem szenteltem

sok figyelmet annak, amit mond. De néhány nappal később egy téli éjszakán bekopogtatott hozzánk a község parancsnoka és Efráim után érdeklődött. Ejjel felé járt az idő, a gyermek természetesen már régen aludt. A parancsnok szavában volt és megkért, hogy keltsem fel a gyermeket: a közeli kvuca két tagja a faluban rekedt éjszakára, nem adhattak feljükk megfelelő kíséretet, hogy idejében hazakerüljenek. Fényjelek útján közölni kellett családjukkal, hogy mi a helyzet. A reflektor kezelését a faluban azonban csak két idősebb fiu tanulta meg, — és Efráim, aki kíváncsiságból szegődött hozzájuk. A két idősebb fiu ezen az éjszakán nem volt a faluban, valahol a vidéken gyakorlatoztak. Nem volt tehát más kiút, mint felvinni Efráimot a viztoronyba, hogy próbálja leadni a morze-jeleket.

Hideg és sötét éjszaka volt. Alaposan bebugyoláltam a gyereket, aki még nem dörzsölte ki szeméből teljesen az álmot. Egy órával később a parancsnok visszahozta, megcsipte orcáját és megígérte, hogy holnap cukorkát küld neki. Efráim átadta az üzenetet és az ihető kvucából visszajött a válasz.

Kihámoztam Efráimot a sok holmból és karomra akartam venni, hogy lefektessem, úgy, ahogy régen tettem, ami-

Efráim Gubber életrajza

Efráim Gubber hamis születési évet diktált be, hogy felvegyék a hadseregbe. „Nem akarom, hogy ezután anyám védjen engem.” Feladatának azonban minden esetben úgy tesz eleget, mint nagyon komoly, meglett férfi. Végigküzdi az olasz harcokat, találkozik az európai zsidóság maradványaival, azonnal bekapcsolódik a bricha-munkába. 1946-ban leszerel és azonnal folytatja munkáját a Haganában. Részt vesz az első tizenegy negevi telepítési pont felállításában. Részt vesz a Sabbatáj Lu-zsinszky nevű máávil-hajó utasainak partraszállításában. Az angolok letar-

kor még kicsi volt. De ő nem engedte. Egyedül ment lefeküdni. Amikor már az ágyban feküdt és én megigazítottam rajta a takarót minden oldalon, hogy melege legyen, csokoládéval telt szájjal morogta: „Látod milyen fontos dolog a fényjelzés! S nálad minden csak számárság.”

A Gubber-család elhatározza,
hogy az anya bevonul katonának

Nem emlékszem arra, mikor volt nyugodt az életünk — írja Rivka Gubber. Az ország lakói valóban nem tudnak nyugalmas napokról: az 1929-es mézszar-lások, a hitlerizmus uralomrajutása, az abesszin háború, az arab lázadás, a Fehér Könyv, és utána a második világháború kitörése.

Riasztó hírek érkeznek Európából. A jisuv egyetlen formában reagál: önkéntesen jelentkeznek katonai szolgálatra. A Gubber-családnál súlyos válság van: Mordecháj, az apa katonai szolgálatra jelentkezik, de alkalmatlannak találják. A gyerekek kicsik, Efráim, a legidősebb fiú 14 éves. A Gubberek nem olyan emberek, akik meghúzódnak a sarokba és hagyják, hogy mások vérezenek. Egyetlen lehetőség van, hogy az anya jelentkezék katonai szolgálatra.

A család megbeszéli a dolgot. Efráim buzdítja az anyát. Menjen csak nyugodtan, ő majd dolgozni fog a gazdaságban és gondoskodni fog a gyerekekről is. 11 éves öccsén kívül van még egy kislány, Chaja, aki hároméves. Az anya bevonul katonának, de a falu felháborodik. Bántja, nyugtalanítja őket a tulzolt áldozat, amit a Gubber-család hoz a közös ügyért. S miután nem sikerült az aszszonyt lebeszélni, egész furcsa módon juttatják kifejezésre haragjukat: bojkot tállják a családot. Felháborodásukat azszal indokolják, hogy az anya bünt követ el saját gyermekeivel szemben, amikor túlsok terhet ró rájuk. Az anya két évig szolgál a hadseregben és egy alkalommal, amikor rövid szabadságra jön haza, abban állapotnak meg, hogy Efráim fogja átvenni a helyét. 16 éves, erős, hatalmas, izmos, kitűnő katona lesz belőle. A fiu előbb az angol hadseregben, majd a zsidó brigád megalakulása után a brigádban szolgál. Még nem töltötte be 17. évét, de az olasz fronton már ott áll szemtől-szemben az ellenséggel.

Az önértében megbántott család nem bírja azonban megbocsátani Kfár Bilu lakosainak, hogy a válságos időben nem álltak melléjük. Otthagyják a házat, kertet, földet, sok év fáradságos munkáját és átköltöznek egy másik faluba, Kfár-Warburgba.

Két ellentétes kötelesség között
megszakad az emberi szív

Gubberék szorgalmas parasztok. A nagyobbik fiu egy ideig segédrendőr és ret tenetesen nehezeze esik ez a szolgálat. Nehéz dolog napokon keresztül egy fegyverekkel telerakott, felhalmályos szobában ülni — miközben a többiek a mezőm dolgoznak. Tétlenül ülni, helyhez kötöten — miközben a szülők a gazdaság súlyos terhe alatt roskadoznak.

Két nagy kanna tejet vittem egyszer a szövetkezetbe — írja az anya. Efráim ott állott az őrszoba ajtajában, amely szintén abban az épületben volt. Amikor messziről meglátott, elém szaladt, hogy segítsen. De utközben észbejött valami — és futva tért vissza. Sietségében elfelejtette kulcsra zárnai az ajtót és a fegyvertárat nyitva maradt. Amíg elárta, már odaérkeztem. Megértő pillantást oseréltünk. Ki tudja még úgy, mint én, hogyan szakad meg az emberi szív két ellentétes kötelesség között!

A kutyáját is úgy szereti Efráim, mint a vérbeli paraszt. Nőgának hívják a hatalmas farkaskutyát. Amikor Efráim bevonul, egyetlen kérése van a családnak: vigyázzanak a kutyára.

Egy magasrangú angol tiszt jár egy alkalommal Gubberék udvarán. A kutya nagyon megtetszik neki. Másnap ügynök jelentkezik, azt ajánlja, adják el a kutyát a tisztnak. Guberné hallani sem akar róla. A közvetítő akadékoskodik. A tiszt — mondja — nagy árat hajlandó fizetni a kutyáért.

— Mondd meg a tisztnak, hogy van egy eladó tehenünk, ha akarja, de ez a kutya olyan, mint a család gyermeke. Gyermeket pedig nem szokás eladni...

tóztatják és illegális bevándorlóként Cyprusba száműzik. Hetekkel később ki derül a tévedés és hazakerül. November 29. után az egyik negevi terület védelméért felel. Később a negevi konvojokat kíséri és nyitott jeepen robog a legveszélyesebb helyeken. Ekkor csak rövid félórákra jön haza egy álliig felfegyverzett marcona katona képében. A háború kitörésekor Nieánim parancsnokává nevezik ki, azután Tirát Salom parancsnoka. Több katonai akcióit hajjt végre és egy alkalommal, miközben visszavonul legényességét fedezi, halálos golyó ér. Mindössze 20 éves és 4 hónapos.

Hogyan tanulnak és miért nem tanulnak az olék héberül

Írta: Dr. Horovic Tivadar

A lapok már megírták, hogy törvénytervezetet nyújtottak be a Kneszetnek a héber nyelv érdekében. Arról van szó, hogy törvényes eszközökkel akarják rábírni a tudatlanokat a héber nyelv elsajátítására. Például nem lesz szavazati joga annak, aki nem fog tudni legalább valamit héberül. E sorok írója villámintéjű során hűz notórius ivritellenes izraeli állampolgárnak — régi és új bevándorlóknak vegyesen — szegte neki a kérdést:

— Uram, tanuljon héberül, mert különben nem lesz se aktív se passzív szavazati joga! Na, mit szól hozzá?

A válaszok pedig csodálatosan és egyöntetűen így hangzottak:

— Zágson!
Ezek után Grosz Eliezerhez, a magyar olék kiváló héber tanítójához fordultam és tőle kérdeztem meg, hogyan látja a „klitá ruchánit”, a szellemi beilleszkedés nagy problémáját. Grosz Eliezer Magyarországról származik és a város által létesített héber kurzusokon tanít. Magánszorgalmából igyekszik kurzusait a magyar nyelvterületről származó bevándorlókat csoportosítani, akikbe azután a héber nyelv mellett, annak szeretetét is igyekszik pioníri lelkesedéssel átplantálni.

MIÉRT NEM TANULNAK AZ OLÉK HÉBERÜL?

— Közel 400 ezer új bevándorló érkezett Izraelbe az önállóság kiharcolása óta, — mondja Grosz tanár —, de tudja, hányan tanulnak ezek közül héberül? Legfeljebb, ha húszezren az egész országban. Senki se foglalkozik tervszerűen és megfelelően a „klitá ruchánit”-tal, az oléknak az ország szellemi életébe való beillesztésével. Pedig, higgye el nekem, úgy az ország, mint az olé szempontjából egyformán fontos a héber nyelv elsajátítása, mint a lakás vagy munkakérdés megoldása. De miként a jó lakáshoz is többnyire a régi giek jutnak, így a tanulási lehetőséget is elsősorban a régieknek adnak. A régi olék esti kurzusokon, professzoroktól, szakkönyvekből, tervszerűen tanulhatják a héber nyelvtudomány egyes magasabb szakait. Az új olék esti kurzusokra járhatnak, ahol nincs se előírt tanmenet, nincsenek tantervek, nincsenek tankönyvek, nem tartják nyilván azokat, akik tanulnak és nincs ellenőrzés a felsőbb hatóságok részéről. Minden tanító azt tanít és úgy tanít, ahogy akar, szabad kezét kap.

KI A HIBÁS, AZ OLÉ, VAGY A HATÓSÁGOK?

— En például öt osztályba csoportosítottam a magyar nyelvterületről származó tanulóimat, de sajnos az ilyen csoportosítás mellett se lehet elkerülni, hogy 18 évesek 60 évesekkel ne kerüljenek egy csoportba.
Még mindig a számok hatása alatt állok: öt százaléka az új bevándorlóknak tanul héberül. Elképesztően elenyésző szám. Megkérdezem, tulajdonképpen kit lehet okolni azért, hogy az új bevándorlók ilyen kis számban tanulnak héberül.

— Nehéz kérdés — mondja Grosz tanár, — mert a tanítványaimnak a régi tanítói közhelyet szoktam mondani: aki akar, megtanulhat. De ha figyelembe veszem, milyen sok kezdeti nehézséget kell az új bevándorlóknak leküzdenie és ezzel kapcsolatban látom, milyen keveset törődnek a tanügyi szervezetekkel — mint ahogy az olékkal szemben szokott előfordulni, akikkel általában együtt kell lennünk. Ami jó tulajdonságaimat illeti, amelyeket nagynehezen sikerül magamban felfedeznem, azokról gyakran kiderül, hogy tévedésről van szó. Például én rendkívül szelídek és türelmesnek tartottam magam. Mikor azonban ezt egyszer megemlítettem, anyám és barátaim röviden és gúnyosan nevettek.

ROSSZ TULAJDONSÁGAIM VIZSONT KÉTSÉGTENELNEK ÉS SZÁMOSAK.

Nem vagyok nemes. Könyveimet nem azért írom, hogy az emberiséget megjavítsam, hanem azért, hogy pénzt keressék. Hogy akkor is írni-e, ha elég pénzem volna, nem tudom megítélni, mert még soha nem volt elég pénzem. Nyilván ez esetben arra szoritkoznék, hogy egy pohár jó moseli bor mellett sajátmagam szórakoztatására kedves történeteket találnék ki, amelyeket azután sürgősen elfelejtenék.

Lusta vagyok. Ha egész nap semmit sem csinállok, egyetlen pillanattal sem unatkozom és sohasem érzem a munka szükségességét.

Nincs akaratom. Mind a mai napig még egyetlen kísérletet sem tettem arra, hogy leszokjam a dohányzásról. Visszatartom azt a rágalmat, hogy nem tudok pénzzel bánni. Nem lehet olyasmivel bánni tudni, ami nincs. Fejtelten akarat

lenet meg megkeresni. Nem egyszer fordult már elő az ilyen kérdések között olyan héber szó is, mint „Acheson”, vagy „overall”, vagy más idegen szó, ami nélkül újságírás nem létezik.

A másfélórás tanulást kisebb csoport marad vissza: ezek a „sztachanovisták”, az élgarda. Még külön tanulnak Tónácht.

— A Tónach — mondja Grosz tanár —, a legalkalmasabb a szép héber nyelv tanítására és a zsidó szellem megnevelésére. Az évezredek szövegei most is szépek, „modernnek” és Izrael egyik csodája, hogy a Tónach feléledt, az izraeli ifjúság tanulja és szereti. Most a „Sir hásim”-met, Salamon király költeményét tanulják a hallgatók, akiknek nagy része nőkből áll. A szöveget itt is megtárgyalják, a biblikus jövődöknök a többi alakjait is megmondják, majd a nehezebb szövegrészeknél Rási, régi és új magyarázókat tanításai hangzanak el. Vége a siurnak. Az egyik hallgató, aki már nyolcadik hónapja jár a kurzusra és másfél éve van az országban — mondja nekem:

— Itt az országban rajtottem arra, hogy a Tónach szép és szépsége csak emeli szentségét, kint, chucuaareben csak azt tudtam, hogy: kötelező. Szép mondat, de még szebb, hogy olyan tanuló szájából jött héber nyelven, aki másfélévvel ezelőtt alig tudott alefbétet.

AKIK ESTI KURZUSON TANULNAK HÉBERÜL

Azután részt veszek Grosz tanár néhány héber óráján. Elszáll a pesszimizmus.

— Ez a legjobb osztályom — mondja halkan Grosz tanár —, itt nem marainak ki a tanulók.

A negyedik csoportban vagyok, vagyis ez a haladó, majd nem a legmagasabb osztály. Hetenként kétszer másfélórás tanítás folyik itt. Most újságot olvasnak, vagyis újságot tanulnak olvasni. Grosz tanár haragszik a héber újságírókra, túl komplikáltan írnak. Héber legyen a talpán, aki a héber újságot tökéletesen meg tudja érteni.

— Mondja meg a heber kollegáinak, — mondja nekem Grosz tanár, — legyenek megértésesek az új olék iránt és irjanak egyszerűbben, érthetőbben, a kibuc galúját és a héber nyelv érdekében. Mondjuk, tegyék meg ezt a stílusbeli kedvezményt az eljövendő tíz évben, azután majd csak lesz már valahogy.

Grosz tanár a héber újságstílus nehézségein úgy igyekszik segíteni, hogy a stílust leegyszerűsíti. Egyes cikke szavainak felhasználásával könnyebb mondatokat diktál le, amelyeket először megtárgyalnak. Itt is buzognak keresgetik a szótöveket, szinonim szavak kerülnek a táblára, egyik tanuló bibliai verset idez, melyben ez a szó már előfordult, mások a „sörös”-ből modern szavakat képeznek, végül Grosz tanár összefogja és kiegészíti az elhangzottakat. Az újságírók ilyen átdolgozása után az eredmény csodálatos: folyékonyan olvassák és megértik a tanulók a nehéz újságírást. Az újságolvasás, az óra koronája, itt azután már csak a kiejtésre kell figyelni és néhány új szót

lenet meg megkeresni. Nem egyszer fordult már elő az ilyen kérdések között olyan héber szó is, mint „Acheson”, vagy „overall”, vagy más idegen szó, ami nélkül újságírás nem létezik.

A másfélórás tanulást kisebb csoport marad vissza: ezek a „sztachanovisták”, az élgarda. Még külön tanulnak Tónácht.

— A Tónach — mondja Grosz tanár —, a legalkalmasabb a szép héber nyelv tanítására és a zsidó szellem megnevelésére. Az évezredek szövegei most is szépek, „modernnek” és Izrael egyik csodája, hogy a Tónach feléledt, az izraeli ifjúság tanulja és szereti. Most a „Sir hásim”-met, Salamon király költeményét tanulják a hallgatók, akiknek nagy része nőkből áll. A szöveget itt is megtárgyalják, a biblikus jövődöknök a többi alakjait is megmondják, majd a nehezebb szövegrészeknél Rási, régi és új magyarázókat tanításai hangzanak el. Vége a siurnak. Az egyik hallgató, aki már nyolcadik hónapja jár a kurzusra és másfél éve van az országban — mondja nekem:

— Itt az országban rajtottem arra, hogy a Tónach szép és szépsége csak emeli szentségét, kint, chucuaareben csak azt tudtam, hogy: kötelező. Szép mondat, de még szebb, hogy olyan tanuló szájából jött héber nyelven, aki másfélévvel ezelőtt alig tudott alefbétet.

MI LENNE, HA...

Este tíz óra van. Grosz tanár egyfolytában öt órát tanított, de jele sines a fáradtságnak. Örül, mert látja, hogy

az a párszás ember, aki hozzá jár, tanál halad.

— De folytassuk az interjút — ajánlom. Mit mondana, ha azt ajánlaná önnek egy nap Ben Gurion, szervezze meg az olék héber oktatását?

Grosz tanár szerényen mosolyog. Vannak arra hivatottabb személyek, azután már egyes dolgokat is mondott — mondja, de sürgetésemre, amit azzal is alátámasztottam, hogy sohasem lehet tudni, mikor és kinek mond az izraeli kormányzó valamit és akkor azonnal nemcsak válaszolni, hanem cselekedni is kell, ezeket mondja:

— Először is központosítani kellene a héber nyelvoktatás kérdését. Ennek a központi szervnek kötelessége lenne egységes tanterv kidolgozása, az egyes tanítási módszerek megállapítása, olék oktatására képesítő kurzusok létesítése, tankönyvek kiadása, külön olé-iskolák létesítése, intenzív esti kurzusok létesítése. Csak jelszavakat mondok, de minden egyes probléma hatalmas tudományos felkészültséget és munkát igényel. Például masképpen kell tanítani a magyar, mint az angolt, vagy a jemeni olét, mas tankönyv kell a fiataloknak és más öregeknek.

Egondorokozva valok el Grosz Eliezer-től. Valószínűleg fog még valamit mondani Ben Gurion, vagy Szász, vagy más hivatott személy is az olék tervszerű oktatása tárgyában. A probléma sürgős, még ha vannak hatalmas politikai és gazdasági nyitott kérdések és még ha a „klitá ruchánit” érdekében az új bevándorlók, sajnos, nem rendeznek sztrájkokat és viharos tüntetéseket.

Lernt Hebräisch!

Auch SIE können mit Hilfe unseres praktischen und individuellen Fernunterrichtskurses zu Hause, in Ihrer Freizeit Iwrith erlernen. Unsere anerkannte und weitverbreitete Methode bürgt für Ihren Erfolg. Wenden Sie sich noch heute an uns, um unverbindlich Einzelheiten zu erfahren.

BRITISH INSTITUTE OF COMMERCE

Dp. U. K. G., P. O. B. 1259, Sansour Buldg., Jerusalem 5, Bank St., Haifa.

JURAN HETI ABLAKA

KOZLEMENY!

PERZSASZONIEGEK az importkorlátozások miatt csakhamar elérhetetlenek lesznek, tehát most különös gondot kell rájuk fordítani. Ezért mosásra, molytalanításra, portalanításra és javításra berendezett speciális muhelyemet megfelelőképpen megnyagobbítottam.

Kitűnő és szakszerű kezelést garantál

BERL JURAN TEL AVIV GEULA 49.

MEGORZES

Uj hang az Ön otthonában... ha rádióját tökéletesen megjavítja

RADIO - „SHERUT”

BRANDSTAEDTER BROS & CO.

T. A. BILU-u. 2., Shenkin sarok.

Egyéves garancia. Vizsgálat díjtalan.

Öszinte női önarckép

Írta: Irmgard Keun

Néhanapján nem bírom magam idegekkel — mint ahogy ez olyanokkal szemben szokott előfordulni, akikkel általában együtt kell lennünk. Ami jó tulajdonságaimat illeti, amelyeket nagynehezen sikerül magamban felfedeznem, azokról gyakran kiderül, hogy tévedésről van szó. Például én rendkívül szelídek és türelmesnek tartottam magam. Mikor azonban ezt egyszer megemlítettem, anyám és barátaim röviden és gúnyosan nevettek.

Rossz tulajdonságaim viszont kétségtelenek és számosak.

Nem vagyok nemes. Könyveimet nem azért írom, hogy az emberiséget megjavítsam, hanem azért, hogy pénzt keressék. Hogy akkor is írni-e, ha elég pénzem volna, nem tudom megítélni, mert még soha nem volt elég pénzem. Nyilván ez esetben arra szoritkoznék, hogy egy pohár jó moseli bor mellett sajátmagam szórakoztatására kedves történeteket találnék ki, amelyeket azután sürgősen elfelejtenék.

Lusta vagyok. Ha egész nap semmit sem csinállok, egyetlen pillanattal sem unatkozom és sohasem érzem a munka szükségességét.

Nincs akaratom. Mind a mai napig még egyetlen kísérletet sem tettem arra, hogy leszokjam a dohányzásról. Visszatartom azt a rágalmat, hogy nem tudok pénzzel bánni. Nem lehet olyasmivel bánni tudni, ami nincs. Fejtelten akarat

erőmet az is jellemzi, hogy vidám ismerőseim mindig elvonnak a munkától és csak ritkán tudom magam kellemetlen levelek megírására elszánni.

A becsületes ember egyik ismertető jele a nép iránti szeretet. Nálam ez az érzés mindig erősen elhalványodik, ha autóbusszon utazom. Azt hiszem, hogy a népszerű politikusok csak azért tartanak maguknak autót, hogy a nép iránt érzett szeretetük friss és erős maradjon. Legkönnyebben akkor szeretetünk valamit tartósan, ha egyáltalán nem kerülünk vele érintkezésbe.

Nem vagyok következes. Például gyűlölöm az egyes újságokban megjelenő pletyka- és botrányrovatokat, — de általában olvasom őket. Igenis kibeszélem embertársaimat. Anélkül, hogy magamat mentegetni akarnám, ezzel kapcsolatban ki kell jelentenem, hogy eddig még sohasem találkoztam azzal a bizonyos mesebeli lennyel (sem nőben, sem férfiben), aki „sohasem beszél másokról.”

Emberekről, akiket nem szeretek, rosszat mondok és a témát kellemesnek és szórakoztatónak tartom. Még azzal a mesebeli lennyel sem találkoztam, (sem nőben sem férfiben), aki másokról mindig csak jót szokott mondani.

Nem sportolok. Utalok nyegre, maszkarálni és csatornákon átkelni, boxmérkőzéseket nézni és a futballhoz annyit sem értek, hogy a futball-totón eredményte

lenül játsznassam. Ugyanígy nem tudok sem bírsgelni, sem sakkozni. A keresztretjvények iránti szenvedélyem nyilvánlustaságomból ered. Mindig boldog vagyok, ha a jóismert „Éden, Páris, vagy mozi” szavakra bukkanok — viszont állandóan elfelejtem, hogy mi a „főnévi igenév.”

Miután nem sportolok, nem is vagyok edzett. Nemes és nagyszerű emberek imádják a tiszta, fagyos téli éjszakákat, a szikrázó havas levegőt és a ködbe és esőbe burkolt várost. Ha tőlem függne, egész évben nyár lenne, az ég mindig kék volna és a nap éjjel-nappal sütne. Ha csak mozivászonon látok esőt és hóvihart, már fázom és kényelmetlenül érzem magam.

A természethez semmilyen szálak nem fűznek, mint ahogyan ez az értékes embereknek lenni szokott. Nem rajongok a tehénfejésért, vagy a krumplikapálásért nem olvasok parasztrejvényeket és sokkal szívesebben élek városban, mint falun.

Gyáva vagyok. Szörnyen félek többek között: robbanószerektől, aktatászkás hivatalnokoktól (az egyenruhások rendszerint nem annyira alattomosok, mint a civilek), vad lovakról, revolvertől (még akkor is, ha nincs megtöltve), pókoktól, lepkektől, lokálpatriótáktól, házjáraktól és fanatikuskoktól — világnézettel, vagy anélkül. Legjobban félek a háborútól és az atombombától és szenvedélyesen keresem olyan emberek társaságát, akik biztos forrásból tudják, hogy semmilyen körülmények között sem fog kitörni a háború és nem fognak atombombákat dobni.

Dacára annak az erkölcsi kötelességnek, amelyet a nőfűléség ró mindannyiunkra, kevés kivételtől eltekintve, sok-

PENSION TIVON UZDIN

111

BOHOV HARAKAFOT 25.

A legjobb konyha, gyönyörű kilátás, óriási park TANCHELLYEL. Napi útszéri étkezéssel, hivatalos áron. Előzetes helyrendelés tanácsos. — (4102)

Üdülni, pihenni jöjjön a

VARDA penzióba

Kóser magyar konyha, vikend, kirándulások előjegyzésre. HERZLIA GIMEL — Tel.: 233. 4304

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés díja sorozatban 25 máll, a legkisebb hirdetés 25 máll, 250 máll. Családi értesítés sorozatban 20 máll.

DESZERZÉS, FORRASZÁS

Sérvben szenvedők részére áldás a **REPONA** rugónélküli sérvtűtő. Készíti Gellért és Társa Tel Aviv Tschernichovskij 6. (Becalel) bejárat Bét - Lechem 1.

Óra és óraalkatrészek, aranyműves-szerzőmök nagyban. Dusan felszerelt rak-tár. Bizalommal vásároljon **CHAOU-L**-nál, Haifa, Herzl 47, emelet. A 437

ROSENBERG órásmester, óra, ékszer eladás, vétel, javítás. Tel Aviv, Allenby 85. az udvarban.

BUTORI legelőnyösebben vett, ke-szítthet Grünfeld Testvéreké, T. A., Jochanan Hasandlar 18 (Senkin sarok-nál). Polírozások szakaszerű készítése. Hívásra házhöz megyünk.

NAPELLENZOK, FAREDONYOK Stolcz, Tel Aviv, Geulah 35.

Férfling készítését, gallérozását szak-kerüen vállalja hozott és saját anyagból Kovácsné, Tel Aviv Shalom Alechem u. 33. III. A 521

IAR

Jaffa-Tel Aviv úton berendezett üzlet-helyiségemhez (42 négyzetméter) társat keresek, esetleg átadó. Cim a kiadóban.

ALLAS - JOLALROZAS

Ujacs, gyakorlott és kezdő kézilany, el-sőrangú nőiszabósághoz felvétetik. Lau-ferné Tel Aviv, King George 40, udvar-ban a második ház. A 578

Elsőrangú erőt pedikűröz (lábápolás) azonnaira keres Guttman's Foot Com-fort Service, Tel Aviv, Allenby 47. A 576

Ügyes ozeretet keresek. Cim a kiadó-ban. A-585

Technikai vezetőt keres kenderfonóda. Jelentkezés: London-Izraeli Társaságnál Tel-Aviv, Montefiore u. 9., reggel 8-9 órákor A-415

Perfekt bőraru steppelőnöt

(varrónót) aki apróaru asztali munkánál segí-teni tud - keresünk. Jelentkezés 8-2 óráig

L A - S O, T. A., Nachlat Benjamin u. 3. em. A-591

Kal jobban szeretem a férfiakat, mint a nőket. Okaim különbözőek. Nem szeret-nék férfi lenni. A gondolat, hogy ebben az esetben nőt kellene feleségül vennem, kimondottan beteggé tesz.

Kíváncsi vagyok. Bár nem érdekel, hogy a szembenlakó nő milyen tésztát süt, ellenben érdeklődésem prompt fel-ébred, ha a mellettem levő lakásban ve-mekedés és verekedés támad.

Nincs lélekjelenlétem. Két különböző replikák jutnak eszembe - sajnos azonban leg-többnyire olyanok, amikor már nincs hozzá partnerem. Ha azonban egy tűn-dér, vagy varázsló kívánságaim iránt ér-deklődne, csak néhány óra múlva tud-nám, hogy mit kellett volna kívánnom.

Butaságokat annyit csináltam (és csin-alok), hogy képtelen lennék megszá-molni őket. Körülbelül ezer butaság kö-zött akad egy, amelyet később életem legokosabb cselekményei közé sorozhat-tek. A többi kilencszázkilencvenkilencre legszívesebben nem gondolok.

Nincs logikám. Ha azt látom, hogy a mosaszéd macska madart fog, fel va-gyok háborodva. Megvetem a ragadozó vadállatot és a szájalom a szerencsétlen madárka iránt teljesen hatalmába kerít. Alig egy órával később nyugodtan és lekifurdalás nélkül, sőt kimondottan él-vesettel fogyasztok el egy ropogósra sü-tött csirkét.

Elhányagolom barátaimat. Képes va-gyok felelőrt is ágyam szélén üve afó-lótt merengeni, hogy mennyire szeretem őket, ahelyett, hogy egy szívélyes és erő-teljes üdvözléssel küldenék nekik. Pedig tudom, hogy nem élünk asztrál világban és a gondolatátvitel mechanikája még nagyon kezdetleges stádiumban van.

Rendkívül fogékony vagyok a hízelgés

ADÁS - VETEL

Értékpapírt, Ékszer Briliáns Vess - Elad **VADNAI TESTVÉREK** TEL-AVIV, Allenby 83. udvarban

VAREHOGEF-MERKAZ (központ) vétel eladás, javítás, kimondott szaküzlet. - Tel-Aviv, Bét-Lechem 8. Becalel Sukná

Antikvitást, aranyt, ezüstöt, porcel-lánt' stb. vesz Pollák Endre, Jaffa, De-rech Jaffa-TelAviv 13. A 365

AGYTOLLAT ES PEHELYT VESZ **MIDDLE EAST FEATHER INDUSTRY,** Gansl és Molnár, Tel-Aviv, Merkaz Wolowelsky 5/22. POB 142. Tel.: 80410

Elektromos izzítógenerátort és gázizzító kazánt megvételre keres Paltechnika Ltd., Tel Aviv, Hagdud Haivri 5. A 536

Révai lexikon, teljes, új, 21 kötet olcsón eladó. Cim a kiadóban. A 564

Gépek: asztalosoknak, mosógépek, cen-trifugálók és forró mángorlók. Vétel és eladás. - Bizomány M. Stahl, Tel-Aviv, Harakevet u. 2. A 517

Vétel és eladás: komplett lakásberen-dezés, egyes bútorok, háztartási cikkek, zongorák, gépek stb. a legkedvezőbb áron. Miklaat Ltd., Tel Aviv, Hagall 7., az autóbusszállomással szemben. A 579

Alkalmi vételek mindenféle bútorban, elsőrangú kivitel, kicsinyben és nagy-ban. Scheiner bútorraktár, Tel Aviv, Scheinkin u. 13. A 163

Lengyel-gyártmányú aradi műbutor, elegáns, komplett kombinált-szoba, nem mindennapi luxus-kivitelben, eladó. - Megtekinthető: Steiner, Akkó, Bátim-Swedim 177. - GM. 1. végállomás. A-586

KÖNYVEK - KÖNYVTARAK

Jó és új könyveket olvashat **JAMBOR ELSEVA** kölcsönkönyvtárában, Tel-Aviv, Allenby 84 (az udvarban).

Uj modern könyvek érkeztek a jaffai kölcsönkönyvtárba. Buszstrusz-óránál. - arab-mecsettől szemben. A-582

LAKÁS - BÉRELT

Lakás kell? Lakást akarsz kiadni? For-dulj Ringel Sándor legismertebb lakásközvetítési irodájához. Joung, Tel Aviv, Nachlat Benjamin 39.

Középkorú dolgozó nő keres 1/2 vagy kis bútorozott szobát. Ajánlatok felté-telekkel POB 4111/w T.A. A-591

szel szemben. Azok az emberek, akik mun-kámról és általában létezéséről kellemes dolgokat mondanak, rendkívül élvezetes atmoszférát teremtenek számomra. Szívesen hallgatom őket. Nem is gondolok arra, hogy hazudnak. De még, ha ez a halvány gyanu fel is merülne bennem, akkor is hallatlanul kedveseknek s szimpatikusoknak találom őket. Hiszen igen hízelgő, ha valaki a kedvükért hazugságra vetemedik. Bizonyára fél tö-lem, vagy valami előnyre számít nálam, vagy jobbnak és szebbnek akar látszani a szememben, mint amilyen. Aki hazu-dik miattam, az vagy szellemi, vagy ma-teriális hatalmat lát bennem. Ez azután annyira elkábit, hogy nem vagyok képes a hazudozó erkölcsileg kisebrendűnek megítélni. Magam is igen gyakran ha-zudok.

Nyilván kissé jellemtelen és állhatat-lan is vagyok, mert semmilyen állandó szenvedéllyel nem rendelkezem. Hajlan-dóságaimban sohasem specializáltam magam. Legalább húsz kedvenc virágom kedvenc író, kedvenc zeneszerzőm, ked venc festőm, kedvenc városom, állatom, ételtem, italom és parfümöm van.

Van ezenkívül még jónéhány kedvenc - és rossz tulajdonságom. Ezeket azon-ban inkább magamnak szeretném meg-tartani.

Néha megpróbálok megváltozni. Ha azonban azt észlelem, hogy javulási ki-sérleteimmel túlságosan terhelem ma-gam és lerontom hangulatomat, azonnal feladom. Miután pedig rá vagyok utalva a magam társaságára, nem szeretnék önmagammal állandó elégedetlenségben élni. Ellenállhatatlan vágyat érzek arra, hogy kedves és elnéző legyen magammal szemben és a lehető legjobb viszonyban éljek saját énemmel.

KOZMETIKA

"ALICE" Kozmetika

41 TEL-AVIV, ALLENBY 41 Bejárat: Becalél-u. 2. Dipl.: WIEN, NEW-YORK. Masszás 350 mil. Tisztítatlan bőr kezelése 350 mil. Uj kurzus kezdődik. 4462

MIRJAM KOZMETIKA

TEL-AVIV, HAYARKON u. 44. Pattanásos arcok speciális kezelése gyors eredménnyel. Tartós haj eltávolítás diatermiával. Kvarc, arcapólas legújabb módszer szerint. Tartós szempillafestés. Krémek nagy választékban. Naponta díjtalan tanácsadás.

Egyéniségének megfelelő frizura

szemeszetes színű hajfestés, speciális módszerrel készülő tartóshullám kizárólag **ESTHER** hölgyfodrásznál. TEL AVIV, BEN JEHUDA UOCA 74 Magyar nyelvű kiszolgálás.

BÉCSBEN és BUDAPESTEN

16 éven át működött **KOZMETIKAI SZALON** tökéletes arcapólas, szempillafestés, végleges szőréltávolítás, diatermia **LA BELLA** Dr. Kovács Elemérné TEL-AVIV, CREMIEUX 23. (5-ös Habimah előtti megálló)

PETACH-TIKVA, MONTEFIORE 1.

HÖLGYFODRÁSZ SZALONOMAT MEGNYITOTTAM! Elsőrendű kiszolgálás! - A legmo-dernebb frizurák, hajvágás, speciális tartós-hullám, hajfestés. **ZEEF SZALON** TULAJDONOS: ERTEL. 4559

LEVELEZES - HAZASSAG

27 éves, önálló fiatalember megismer-kedne 20-22 éves, jobb családból való leánnyal. „Boldogság” jeligére a kiadó-ba. A 566

Vidéken élő bátyám részére megfelelő, jó külsejű, intelligens élettársat kere-sek. „Gyerek nem akadály” jeligére a kiadóba. A-584

Schadchen, aki szigoruan vallásos kö-rökben ismerős, adja le címét „orto-dox” jeligére a kiadóhivatalban. A-590

KERESÉSEK

Kreismann Armat (Zomba, Tolname-gye), továbbá Ing. Gerson Bachrachot, keresi Salomon Adolf, Jaffa, Szachna Dervis alef, rechov hé, No 392/27. A 558

Fenyő Zoltán volt szegedi asztalost és fi-át keresi Pollák Jenő, Kibbuc Eil Zetin, doar Cfat. A 567

A kassai Mezei-flukat (szőrmések) keres-em fontos ügyben. Ha tud valaki ró-luk, kérem, értesítsenek. Diamant, Bné Brak, Sikun Gimel 14. A-580

KULONFELE

Chromex ezüstözés, nikkelezés, aranyo-zás és krómozás garanciával. Chromex, Tel Aviv, Israel Nagara u., a Hefzi-Bah mögött. A 569

Agytollat és pelynet vesz Goldlist-cég, Tel Aviv, Allenby 81-83. Készít paplano-kat, párnákat, valamint szakszerű javí-tásokat. A 267

ADÓ és ENGEDELY ügyében, bármily nyelvű beadványával, minden ügyes ba-jos dolgával forduljon bizalommal Artzi-hoz! T.-A., Hakishon 72. Található 3-tól 5 óráig.

Pedikűr, tyúkszem, bőrkeményedés és körömbenővésék fájdalommentes elta-volítása 250 milért Batia & J. Kolani, cipőüzlet, Tel Aviv, Jehuda Halévi u. 39. Nachlat Benjamin sarok. A 71

VOLKES JAKOB, óras-ékszerész se-lete, munkája, Allenby 46-47, az udvarb.

Átadó: 1. Lakkozóüzem autók, bútorok és faárak részére. 2. Gazoz-üzletek, 3. Gyémántkőszőrűlő üzem, Rubin, Tel-Aviv, Rotschild Bid. 26. 11-1; fél 5-fél 7. A-562

VASZON -

reggeltől estig.

Shafir

ROVID HISTORIAJA

A vászon joggal a nyári divat kedvence anyaga, könnyű, hűs és praktikus; egy-, vagy kétrézes vászonruhában a Shafir Ltd. Tel Aviv, Allenby 62 cégtől mindig jól, célszerűen és különösképpen előnyö-sen van felöltözve. És Shafirnál talál gyönyörű empriméket, jó mosó-ruhákat és nagy választékban Lakol-ruhákat is - olyan csinosakat és olcsókat, amilyen-ek csak Shafirnál. 4454

Keresünk

AZONNALI BELEPÉSRE

elárusítóinket

alábbi osztályaink részére:

1. női fehérnemű
2. háztartás
3. textiláru
4. tanulóanyag az eladáshoz és az irodába
5. Ügyes pénztárosnő.

Bemutakozás naponta d. u. 5-7-ig központunkban:

ECKMANN

TEL-AVIV, Allenby 85. 4576

PENSION KANTOR

T U J

TIVON RCHOV HAHORES 7.

Elsőrendű **MAGYAR** könyha, az autóbusszállomásnál, napi ötszöri ét-kezéssel, hivatalos áron. Előzetes helyrendelés ajánlatos. - Zene és tánc. 4404

FENYKEPEZO GEPEK

hozzávalók, anyagok

VÉTEL - ELADÁS

CSERE

PHOTO - REFLEX

TEL AVIV, ALLENBY UT 68. szám (3807)

Vízvezeték- és fürdőszobaberendezések szerelése, javítása garanciával: Gyenes, Tel-Aviv, Náchmani 67. A 456

Problémák kinezak

egyéni, személyes, vagy családi okokból. Jövőjének megoldását és meghatározását adja

Prof. MARIAN

pszichografologus

11 TEL-AVIV

Allenby Road 11

(10-1, 4-7)

Rádióvétel csak Rádió-Blumannál, Tel-Aviv, King George 44. Legújabb modelek, telepek is, legnagyobb választék. Részletfizetés. - Javítások gyorsan és olcsón. (3000)

Női blúzok, férfi fehérneműk, javítás, Szalón Aurélie, Tel Aviv, Allenby 52, az udvarban. A 539

OKTATÁS

Nőruha szabászatot (mérték után és konfekció) modellirozást tanuljon **Ziszovics Nándornál**. Szabásminták minden fazónra megrendelhetők. T.-A., Lessing 14. sz.

Tanuljon táncolni **ANCEL** intézetében, Tel Aviv, Alijja utca 3. Csoportos és privát órák.

AKAR TANCOLNI TANULNI? Akkor Guth Jánosnál, T.-A., Ben Jehuda 64. Magánórák - kurzusok Choloban is, a Mikszaffal szemben. (4209)

SALOM!

MODERN HÉBER NYELVTANFOLYAM

Irta: Dr. Grotto Moseh

Minden jog, a fordítás joga is a szerzőé

שלום!

4. LECKE.

Az utolsó nyelvtani táblázatot itt héber betűkkel adjuk. Olvassuk a latinbetűs rész segítségével addig, amíg héber betűkkel is hibátlanul tudjuk olvasni.

גברת דלת	מטה אפונה עגבניה אמבטיה דירה	שולחן חלון בית ספר מקום
נהדרת	נהדר	יפה חדשה גדולה קטנה ירוקה
אני יושבת אני עומדת אני הלכתי	אני יושב אני עומד אני הלכתי	אני קונה אני עולה

ISMERKEDEÉS.

Takiru b'vakasah!	Ismerkedjenek meg kérem!	תכירו בבקשה!
S'mí Gad Benamí	Nevem Gad Benamí (népem fia)	שמי גד בן-עמי
Naim m'od	Igen kellemes	נעים מאד
S'mí Jael Salom	Nevem Jael (női előnév) Salom	שמי יעל שלום

A héber ismerkedés legtöbbször úgy történik, hogy a közös ismerős azt mondja: Takiru b'vakasah!

Takiru	Ismerjétek (meg egymást)	תכירו
ani makir	én ismerlek	אני מכיר
makar	ismerős	מכר
S'mí	nevem	שמי
simcha, s'méché	neved	שמך
s'mó, s'mah	neve	שמו
s'ménu	nevünk	שמנו
simchem, simchen	nevetek	שמכם
s'mam, s'man	nevük	שמם

Máh simcha adoní? Hogy hívják, uram? (szószertint: mi a neved, uram?)
 Máh sém hagveret? Mi a neve, asszonyom? (szószertint: mi az asszony neve)

Sém	név	שם

Ez az utolsó mondat példa a harmadik személyben való magázásra, amit mi tanfolyamunkban általában nem használunk. A fenti kérdést azonban gyakran használják ebben az alakban.

Lehet természetesen egyszerűen is bemutatkozni: S'mí X. Y.

VERS.

I.

M'laf'fon eamach bagan	Uborka nőtt a kertben	קלסקון זמח בגנ
M'laf'fon jarok.	Zöld uborka.	קלסקון ירק
V'tov vacham	Jó és meleg	וטוב וטם
Hajah lo sam	Volt neki ott.	היה לו שם
M'laf'fon jarok.	Zöld uborka.	קלסקון ירק
Gan	kert	גן
cham	meleg	חם
ló	neki	לו
ló (aleffel írva)	nem	לא

H.

M'laf'fon lasuk halach,	Az uborka a piacra ment,	קלסקון לשוק הלך
M'laf'fon jarok.	A zöld uborka.	קלסקון ירק
Kanah oto az	Megvette őt akkor	קנה אותו אז
Jeled rach.	Puha (fiatal) gyerek.	ילד רך
M'laf'fon jarok.	Zöld uborka.	קלסקון ירק
Suk	piac	שוק
oto	őt	אותו
rach	puha	רך

FELADAT.

- 1-4. Az első lecke szerint.
5. Ejtessze fejből a „sém” főnevet. (Lehetőleg hangosan.)
6. Fordítsa héberre: új olah, nagy kert, kis szék, szép ház, új ceruza, zöld bab, piros paradicsom, új asztal, fiatal gyerek, nagyszerű lakás, kellemes kert, kellemes kertecske (קלסקון ירק) jó üzlet, rossz fiú (gyerek).

HIMNEM ES NÓNEM.

(Gyakorlat.)

A szóvégi „h”-t nem ejtjük ki. A szóvégi „h” jelzi, hogy az előtte levő hangzó hosszú; (de nem olyan hosszú, mint a magyarban).

Labájit gan	A háznak kertje (van)	לבית גן
Lánu ginah k'tanah	Nekünk kis kert(ünk van)	לנו גינה קטנה
Jés l'cha gan?	Van neked kerted?	יש לך גן?
Ló én ginah	Neki nincs kis kertje (himmem)	לו אין גינה
Lah én ginah	Neki nincs kis kertje (nónem)	לה אין גינה
Gan	kert	גן
gan j'ladim	ovoda	גן ילדים
ginah	kis kert, kertecske	גינה קטנה
l'cha	neked	לך
B'vájit gadol	Nagy házban nagy lakás (van)	בבית גדול דירה גדולה
dirah g'dolah	B'vájit, b'bájit helyett. Magyarázat később.	
B'dirah g'dolah	Nagy házban nagy szoba (van)	בדירה גדולה חדר גדול
cheder gadol	Nagy szobában nagy szék (van)	בחדר גדול כסא גדול
B'cheder gadol	Nagy szobában nagy szék (van)	
kiszé gadol	Nagy széken nagy olé ül	על כסא גדול יושב עולה גדול
Al kiszé gadol	Nagy széken nagy olé ül	
joshév oleh gadol	Kis házban kis lakás (van)	בבית קטן יריה קטנה
B'vájit katan	Kis lakásban kis szoba (van)	בדירה קטנה חדר קטן
dirah k'tanah	Kis lakásban kis szoba (van)	
B'dirah k'tanah	Kis szobában kis szék (van)	בחדר קטן כסא קטן
cheder katan	Kis szobában kis szék (van)	
B'cheder katan	Kis szobában kis szék (van)	
kiszé katan	Kis széken kis olah ül	על כסא קטן יושבת עולה קטנה
Al kiszé katan	Kis széken kis olah ül	
olah k'tanah	Ez új ház (himmem)	זה בית חדש
Zeh bájit chadas	Ez új piac	זה שוק חדש
Zeh suk chadas	Ez szép falu	זה ספר יפה
Zeh k'far jafeh	Ez új lakás (nónem)	זאת דירה חדשה
Zot dirah chadasah	Ez új üzlet	זאת חנות חדשה
Zot chanut chadasah	Ez szép város	זאת עיר יפה
Zot ir jafah	K'far falu	כפר
	ir város	עיר

„Ir” nőnemű, habár alakja szerint himnemenek látszik. A németben és latinban is a város nőnemű. (Die Stadt, urbs).

A héberben elég sok a kivétel, azonban szerencsére éppen a gyakran használt szavaknál. Ezáltal a gyakorlatban hamar elsajátítjuk őket. Ajánljuk általában nem nagy súlyt fektetni a nyelvtanra, inkább a gyakorlatra.

A HÉBER OLVASÁS.

A héber alef-bét 22 betűből áll. Ezek legtöbbször mássalhangzó, egynéhány hangtalan. A pontozott szövegben a magánhangzó a beu alá vagy róla írott jelekből áll.

A héber írás és olvasás jobbról balra megy. Ez abból az idoból való, amikor még kőbe vésék a betűket. A jobb kézben volt a kalapács, a bal kézben az ár.

A következő táblázat első rovatában a nyomtatott betűket, a második rovatban a betűk nevét és a harmadik rovatban a betűk kiejtését adjuk. A csillaggal (*) jelölt betűt a szó végén használjuk.

A „vav” betűt némely pontozatlan írásban is pontozzák. Ha a pont a „vav” betűben van „u”-nak hangzik, ha a pont a „vav” fölött van „o”-nak hangzik.

Az alef-bét sorrendjét meg kell tanulni, mert a betűknek számértéke is van.

hangtalan	alef	א
b, v	bét	ב
g	gimel	ג
d	dalet	ד
h	hé	ה
v, u, o	vav	ו
z	zájin	ז
ch	chet	ח
t	tet	ט
j, vagy i	jod	י
k, ch	kaf	כ
l	lamed	ל
m	mem	מ
n	nun	נ
sz	szamech	ס
hangtalan	ájin	ע
p	péh	פ
c	cadi	צ
k	kof	ק
r	rés	ר
sh, sz	sin	ש
t	tav	ת

A csillaggal jelölt betűk szóvegi betűk. A héberben öt betűnek a szó végén más alakja van, mint a szó közepén vagy elején.

MINŐSEGI BÚTOR SAJÁT MŰHELYÜNKBŐL

Kárpított bűtor — patent couchok és fotelok — szalonasztalok — rádióasztalok — könyvszekrények. — Komplet lakásberendezések.

NEUMANN LEFIZETÉSRE IS 33 (Udvarban) 4451

TEL-AVIV, ALLENBY

TENIM (3786)

ORAALKATRESZ, ARANYMŰVESKÖLLEK ES SZERSZAMKERESKEDEÉS

Tenenbaum Imre

Tel-Aviv, Rambam 16 i. em.

vüetki megrendeléseket gyorsan eszközünk.

LONDONI LEVÉL

A fügefám árnyékában

Írta: KACZÉR ILLÉS

Június közepén.

Nyár van, igazi dzsungelből importált angol kánikula, de én itt ülök a kertemben, a fügefám árnyékában, szívom kedvelt kenzitászomat és ennyit nem törődöm a kánikulával. Most ment el tőlem öreg refüdzsi-barátom, Paszternák; egy órahosszat beszélt nekem a főnökről, Mr. Smithről, aki öt egyáltalában nem érdekli. Mr. Smith akár fel is kötheti magát, Mr. Smith egy jelentélen alak, igazi üzleti hatókör, aktivel jobb nem törődni. Amiből megtudtam, hogy Paszternák senkivel a világon nem törődik, kivéve Mr. Smith-tel. És ha kissé gondolkodom az analógián, rájövök, hogy jómagam sem törődöm most semmi egyébvel, csak a kánikulával. Mint az orvos a bolondokházában, jóideje figyelem magamat és mindinkább tartok tőle, hogy az angol környezetben magam is elangolosodtam, érdekel az időjárás és azzal kezdem a mondanivalót ma. Valamikor nevettem rajtuk, de már nem nevetek, kezdem érteni őket. Már tudom, mi a titka, hogy meg tudták hódítani a világot. A titok az, hogy ok minden időjárást kibírnak, még az angol is. Jött ide a napokban hat észak-afrikai újságíró, három burnuszot viselt, a másik három könnyű fehér vaszonruhát és trópusi sisakot, de kétszer huszonnégy óra után kidőlték. Vagyunk vissza a Szaharába, mert a londoni hőség kibírhatalatlan. Valami hasonló történt itt egy-két évvel ezelőtt, amikor meg az orosz kollégák gyakoribb vendégei voltak Angliának. Egy zömök kis irkucki fiú, aki hódprémlembélt bundát viselt, állandóan didergett, pedig mégcsak december volt. Az arabok visszamenekülnek Líbiába, az oroszok Szibériába. De az angolok jól bírják az akabai és a libiai éghajlatot is, nem lehet ott nappal olyan meleg és éjjel olyan hideg, hogy a távozásra gondoljanak. A szibériai klíma is kedvükre való, de ha nem mehetnek Szibériába, elmennek a Délisarkra, amely tudvalevően jóval fagyosabb, mint az Északisark. Ezt a tudós Fuchs tanár magyarázta a napokban az angol rádióban és Fuchs tanár nem beszél mellé a tárgyank, ő két évig ott volt kis angol expedíciójával az ugynevezett Falkland-szigetek függősején és állandóan hőmérőzte a jegmezőket és a gleccsereket. Most hozta őket haza a John Biscoe, amely szintén megszokta a jeges vizeket, mert hozzá-viszi az embereket a pólusra, hogy melegen beüljék a helyet és kutatásai műhelye felett meg ne szűnjön lobogni a Unioa Jack. Az ilyen a tudományos eredmények mellett is hasznos és szükséges, mert Argentína és egyidő óta Chile is bírtokjogot emel. A Délisarkra ereszkedő két délamerikai állam gyanuperrel él, hogy az angol kutatókat nem az időjárás érdekli oly tartósan odalenn, hanem talán szén is lehet ott, petróleum, vagy ami ma ennél is keresettebb — urániumérc.

Paszternákot nem érdekelte a Falkland-függőség, nem érdekelte a szén, sem a petróleum, sem az uránium. Ingujjra vetkőzött és közelebbült a fügefámhoz. És hányavetin és fitymálón emlegette Mr. Smithet, akiről beszélni sem érdemes, mert minden a világon jobban érdeklő őt, mint Mr. Smith. Segített elszívni a kenzitászomat, mert neki is ez a kedvenc márkája. És csak egy ízben szakította meg a nemekivaló Smith-tárgyat, amikor a füstbe bámult és azt mondta: „Hajhaj, ha ez nekem jutott volna eszembe! Most füttyülhetnék rá!” Hogy kire füttyülhetne, nem árulta el. Átmenet nélkül visszatért Mr. Smithre. De jölehet a hajhaj sem sietett magyarázni, megértettem, mert nem ő az első menekült, aki ezt előttem elsőhajította. Jött itt egy kis refüdzsi még harmincháromban, Hitler elől futott és kikötött Londonban. Volt néhány fontja, török, görög és virszinia-dohányt vásárolt, kis kézigépen sodorgatta, egyelőre csak magánhasználatra. Aztán kínálgatta a barátait és az angolokat is, akiket közelébe sodort a sors. „Kennen Sie das?” kérdezte a vevőtől. Kezdett a márka ismert lenni. Maguk az angolok is megtanulták, mi a helyes kiejtése. Kentsitas. Egy-két hónap múltán a kis német megnagyobbította üzemét. Volt még egy nagy gondolata: az üzletet csak nyolcvan százalékra építi az anyagi önzésére, húsz százalékot a szivélyességi számlára épít. Az angol gyárak tizes és huszas csomagolásban adják el cigarettáikat, a Kentsitas tizenkettes és huszonnégyes dobozokba került. A do-

boz fedelén a főuri inas tálca nyújtja át a skatulyát ezekkel a szavakkal: „Tíz az öné, kettő a barátaié. Húsz az öné, négy a barátaié.” Bombaüzlet volt, mert a tizenkettő és a huszonnégy nem került többé, mint a hasonló minőségű cigarettából tíz és húsz. Jött a háború és tönkretette a gondolatot: le kellett építeni a szivélyességi példányokat. Kentsitas is csak tízet adott és húszat a hasonló összegekért, de a dohányosok már megszokták. A gyár ekkor már sokszáz munkást foglalkoztatott.

Ők a fügefám alatt és nézem a füstöt. Azt hiszem nem pófékelek, hanem sóhajtok magam is. „Hajhaj, ha ez az én Paszternák barátomnak jutott volna eszébe!” Ellegyintem a füstöt: nem, ez neki nem juthatott volna eszébe. Paszternáknak semmi sem jut eszébe. A jó minap eljött hozzám teára és azt mondta: „Láttam egy szép filmet, ezt nézzék meg. Egy magyar parasztemnecskekről szól és egy kecskeről, amely az asszonyt a vásárra viszi. Magyar rendező forgatta, híres magyar rendező, csak most nem jut eszembe, hogy hívják. „Korda Sándor?” kérdeztem. „Nem, nem Korda Sándor.” „Kertész?” „Nem Kertész.” „Zukor Adolf?” „Nem Zukor Adolf... Ejnye, olyan ismerős a neve, de hirtelen nem jut eszembe.” Szűrcsoltam a teát, szívtam a szivélyességi kenzitászokat és gyúrta a homlokát. Jól félóra teit el a meddő erőlködésben. Egyszerre csak felkapja magát és a homlokára üt. Kis öreg szemében kigyúl a fény. „Már eszembejött!” — kiáltja. — „Már tudom, mi a neve. Paszternák!”

Legközelebb, így ígérte, mielőtt most elment, eljön hozzám, hogy egy kicsit üzletileg is elbeszéljünk. Itt nagyon meleg van, benéz a Hyde Parkba és leheveredik a fügefák alá. Kicsit piszkálósan mondta, mint aki meg akar sérteni, mert amióta tavaly ősszel egy közös üzletünk összeomlott, nem hiszi el, hogy ez az én fügefám igazi fügefája. Csak azok a nagy lombos gesztenyefák a Hyde Parkban az igazi fügefák, mert azokat jó tíz éve így ismeri. A jóég tudja, hogy lehet az, hogy Paszternák és barátai sohasem néznek fel a fák barokáira, amikor nyár elején alattuk fekszenek és ősszel sem veszik észre, hogy a burkaikból kipattan és elgurul a fényes vadgesztenye. A költői fikciónak hisznek inkább, mint a kézzel érinthető valóságának. Mert ezt a fügefát itt én nevettem nagyra, azokat a gesztenyefákat pedig csak egy keserű pillanatban neveztem el fügefának. Eleinte refüdzsifügefának hívtuk, mert itt gyülekeztek azok a

különböző országokból ideszaladt refüdzsiek, akiket később angolos argóval refüdzsieknek hívtunk. Minden facsopornak megvolt a maga külön refüdzsitarasága. Voltak német, osztrák, csehszlovák, lengyel és olasz fügefák. Még a gibraltári menekültek is a maguk kijeölt fái alatt gyülekeztek. Magyarul egy közös neve volt valamennyi emigránsnak: füge. A magyar fügek még nótát is kaptak:

Nem anyától lettél,
Fügefán termettél,
Piros május napján
Boiseviki lettél.

A háboru elején Paszternák kis üzletkebe kezdett. Egyből sem lett kenzitász. Amikor kezdett forrósodni a levegő és London felett éjjel-nappal ropogott az emberkészítette istennyi, jóideig tétovázott, álljon-e be honvédőnek vagy tüzoltónak. Végre eldöntötte, hogy tüzfelügyelő lesz. Vigyorgott a képe, amikor elmondta, hogy ő hogy kibabrált az angolokkal és a háborúval. Egy nagy áruház szörmebundaosztályában vállalta az éjjeliőr-állást, kap heti öt fontot, ezért csak aludnia kell. És hogy lehet ott aludni! Szilzskin-bundán fekszik, hermelint tesz a nyaka alá párnának és csincsilállal takarózik. Próbált rábeszélni, vállaljak én is ilyen állást. Már majd nem kötelnék álltam, amikor kiderült, hogy számomra csak a zsákosztályon jutna hely, ahol jutászonok fekszem és papírszármával takarózom. Ha legalább egy vagy két fókabundát adna takarónak. De nem tehette, mert hátha leég a zsákosztály és a bundát rajta keresik. Addig tétováztam, amíg a jó állást elfoglalta Paszternáknak egy ruszinszkói unokaöccse. Idővel Paszternák az egész áruházat ellátta igen megbízható éjjeli személyzettel. A címük „Fire-watcher” volt. Ahogy Paszternák magyarázta, aki akkoriban kezdett elangolosodni, ők akkoriban kezdett elangolosodni, ők a fájt csak vacsolják, vagyis ügyelik a tüzet, de oltani csak a tüzoltóknak szabad. Közvetlenül egy szép és lelkes tüzfelügyelő-indulót is irtam a társaságnak. A szöveget már elfelejtettem, de még jól emlékszem a visszatérő refrénre, ahogy a ruszinszkói Paszternák-fiu énekelte.

Mi fájt csak vacsolunk,
De sohasemem lacsolunk.

Amikor az áruház egy augusztusi estén nyolc-kilenc környező üzleti épülettel együtt telitalálattal kapott, a Paszternák-gárda még a Hyde Park fügefái közelében az óvóhelyen gyülekezett. Paszternák, legnagyobb bánatára, csak kívülről nézhette a tüzet. Nem mintha belülről szeretne volna, de nagyfontosságú pozíciójában még a csincsilállal alatti is arról álmodott, hogy a legkelőbb pillanatban talpraugrik, lerántja a telefonkagylót és telefonnyelven jelenti a tüzoltás országos főparancsnokának, hogy a prémosztály felett a háztetőn gyanus ropogást hall, minden emberi elképzelés szerint tűz lesz. Ez a becsavága a meghiusult üzletek és egyéb leégések közé került, amelyekből egész

Butorvásárlók figyelmebe!

... vagy díj, a legjobb zöbaberendezés, elsőosztályú minőségben IL 176. — luxusadóval együtt. Szalonbútorok, fotelek és paradis-ágyak nagy választékban

MERKAZ HAREHITIM

JAFFA, BOSTIRUS 322. — Ottoman Bank mellett. E hirdetés felmutatójának 5 százalék engedményt adunk

kis gyűjteménye volt már. Mindez persze nem törte le Paszternákot, csak a szája körüli ráncokat keverte mélabúval. A rókaprémek és menyétbundák hamvaiból újraéledve hóchem pesti féjével új üzletekbe kezdett. Potom penykért megvásárolta egy lebombázott raktár citromfacsarót, mogyorótörőt, és mákdarálót és várta a jobb napokat, amikor végre citrom, mogyoró és mák is lesz a piacokon. A citrommal már majdnem szerencséje volt, egy gibraltári emigránsfalánál felfedezett egyet amely titkos csempészutakon érkezhetett Spanyolországból. De, amikor felajánlta kiűnő citromfacsaróját, a házgazda vad fogai közé szorította a láfacart citromot, ahogy Kinizsi Pál tette a lekaszált török tetemével. (A hasonlat Paszternáktól származik és utólagos engedélyvel felhasználva.) A szilajtekintetű don így nem juthatott szóhoz, de a felesége megmaraszta bánatos barátunknak, hogy odahaza Gibraltárban a fogall-facsarás nemzeti szokás.

Paszternák két dologra büszke és joggal. A kitűnő emlékezőtehetségére és megkötönböző üzleti gondolataira. Arra már nem emlékszik, hogy hívták a kecskésasszony filmjének magyar rendezőjét és azt is elfelejtette, hogy egy álló hétig együtt vacsoltam velem és családommal a hihetetlen tüneményt, amikor a fügefám virágozni kezdett. Addig el se hitte hogy fügefá, pálmának, gumifának oleándernek nézte. De amikor megjelenek az ágakon a fehér firtők tornyocskái, a homlokára ütött és azt mondta: „A fa levelei pontosan olyanok, mint aminőket a fiatal férfi- és nőiszobrok viselnek az angol múzeumokban”. Elcsúszásával igazolta lexikoni böngészésem, mert a fát én nem vettem, hanem örököltém az előző lakótól, Mr. Schmaetól, aki svájból jött angol volt és nemigen lelkesedett a kertimunkáért és az angol föld megszüpítéséért. A fügefá egy elhanyagolt kertisarokban görnyedezett, mint egy hasfájós macska. Amikor kiástuk, láttuk, hogy vasfáékban vannak a gyökerei és nem képes fejlődni. Átültettük a kert legnaposabb sarkába és a helyet némi költői túlzással elneveztem a Fügefák Hegyének. Izgalmas napok és hetek következtek: megfogam-e vagy nem fogam meg. Amikor végre eljött az adott, arról álmodtam mind a ketten, én meg a fügefá, hogy nagyranövünk és árnyékot adunk a tiszteltreméltó házigazdának és kedves vendégeinek. Szépén erősödött és egy lágy júniusi estén rászállt a fülemüle, amely hosszú, érzékeny üzenetet hozott neki napkeletről. Mindez Paszternákot kevéssé érintette. De a virágzás láttán kigyúlt üzleti fantáziája. Azonnali ajánlatot tett a fügetermés értékesítésére. Megláttam a nagy perspektívát, de még haboztam. Gondolkodási időt kértem. Másnap hajnalban felkeltem és egy gombostűvel gondosan megszámloltam a virágbarka szemecskéit. Aztán utánaszámloltam. Kétszáz-kilencvenkét fügem lesz. Két nagytucat és egy féltucat. Paszternák nem is volt kíváncsi a feltételeimre, megrendelte a ládákat és a selyempapírost, amelybe a füget csomagoljuk. Zölden, mondotta, így nagyobb árat lehet elérni.

Csak magamat okolhatom, miért álltam össze Paszternákkal. Zseniális üzleti gondolatai vannak, de a keze pehhes. Amihez hozzányúl, elhervad, leég, füstbemeget. A feleségem igyekszik csitítani. Annak nem Paszternák az oka, hogy egy hideg novemberi éjszakán lefagytak a fügevirágok, annak inkább az a naiv fügefá az oka, amely ilyen későn virágozott a csalóka ország kikutathatalan éghajlata alatt. Ez így igen egyszerű és vannak pillanatok, amikor elhiszem. De a gyanu olyan mély bennem, hogy Paszternák és az angol vállalkozási klíma nem rokonszenvezik egymással, — nem, ezt csak ő okozhatta. És velem kifizetett a csomagolást, a lakdikókat és a selyempapírt. Most meg ahogy a fügefám alatt hűsülök és neki is helyet szorított, a kitűnő emlékezőtehetségével nem emlékszik semmire. Csak arra emlékszik, hogy nekik is volt egyszer egy ilyen oleánderfájuk, de az dézsában volt és annak a talaját az ő mamája kávézaccal javította. Az nagyon jó, mondja, ha az én feleségem is odaönti a kihűlt kávézaccot, idővel szép kis oleánderem lesz. Még talán virágozni is fog.

TELMA

Könnyű annak
kinek TELMA-ja van

מיוז
סלט מיוז
מיץ תלמה
תלמה

Mayonnaise
Sandwich spread
TELMA sauce

Hogyan épült fel Manhattan szigetén a világ nyolcadik csodája

Utazás egy felhőkarcoló körül

A 102 emeletes Empire State Building mérnökei New-York fejlődését próbálták megörökíteni a rekordépület rekordteljesítményeivel

A huszadik év fontos dátum, akkor lép be a fiatalember a felelős nagykorúság korszakába. Egy ezeréves konstrukcióval megépített felhőkarcoló huszadik életéve még a béklikor kezdete. Bár semmi kétség, az ilyen óriásbéli felelősségtudata embriókorában kezdődik és megszületése pillanatában már elérte az abszolút fokot: önmagában vetett hitében, nemhogy összeomlania, de meginnognia sem szabad. És meg kevésbé teheti ezt, ha nem közönséges felhőkarcolócska, mert már csecsemőkorában a „Felhőkarcolók Dédapjának” nevezték el. A százkétemeletes Empire State Building más büszke jelzőt is visel: a világ nyolcadik csodája. Rekordidő alatt épült Manhattan sziget sziklás talaján, New-York felhőkarcolói negyedében és 1931 tavaszán került tető alá. Ma, amikor a népességében gyarapodó világ egy-egy szűkebb területén (így Tel-Avivban és Jeruzsálemben is), a fölfelé terjedő építési móddal óhajtanak a lakások és hivatalok problémáját megoldani, nem lesz talán érdektelen, ha az olvasót a modern építkezésnek ezen a legimpozánsabb teljesítményén végigvezetjük. Tesszük ezt az író Allan Michie anyagi alapján, amely „Egy felhőkarcoló profilja” címén nagyjából így számol be a manhattani csodáról.

Üjebb 65 méterrel nő a 410 méteres magas óriás

A mintegy húsz kilométer hosszú, fizikailag körülhatárolt Manhattan szélein, a Fifth Avenue 33-ik és 34-ik utcaja között emelkedik a sziklaagya alapozott hatalmas épület, a felhőkarcolók dédapja. Szürke és ezüstös testét majestétikus emeli fel a szédítő magasságba. Az alapépület a földszintől számítva 1250 lábat (négyosztás métert) tesz ki a tetőzetig. Innen nyulik fölfelé a hatvanegy láb magas acélárbc, amely most lebontanak, hogy egy kétszáz láb magas távolbalató küldő-állomást építsenek a helyére. Ha ezt meglesz, az épületóriás relatív, tehát a földtől és nem a tenger szintjétől számított magassága 475 méter lesz.

Az Empire State Buildinget csak kéthárom másik newyorki felhőkarcoló közelebbi meg. A Chrysler-palota is ezer láb felett van. Pontosan számítva ezer-negyvenhat láb a csúcspontjára. A valószínűleg csak 783 láb magasságig lakható. A Bank of Manhattan 833 láb magas. A Woolworth-épület pedig, amely az egykori bányászok csodája volt, mindössze 792 láb.

Város a városban

Az Empire State Building a szó valószínűsége értelmében város a városban. Kétféle nyüzsgés bérbeadható területen, a földszinttől a nyolcvanötödik emeletig nem kevesebb, mint huszonöt ezer üzletembernek és magántisztviselőnek ad hajlékot. De képes szükség esetén nyolcvanezer embert elhelyezni.

Aki itt helyiséget bérel, sokmindent megtehet anélkül, hogy a házat egy pillanatra is el kellene hagynia. Vezet és eladhat árut, lebonyolíthat nagy kölcsönöket, hajójegyet, vasútjegyet vagy repülőjegyet válthat a világ bármelyik pontjára, benézhet a fogorvoshoz vagy

a pedikűröz, megjavíttathatja az óráját, beszerezheti teljes ruhatárát. És ha megszomjazott, beülhet a világ legmagasabb bárjába, amely az épület nyolcvanhatodik emeletén szolgál az italok minden nemével.

Napi ötvenezer néző

Az Empire State a hasznosságától tekintve oly szép és csodálatos épület, hogy fennállásának tizenkilenc éve alatt több turistát vonzott, mint a világ bármely más látványossága. Látogatóinak száma évente hat-hétszázézer. Ami azt jelenti, hogy a felhőkarcoló huszonöt-ezer lakója és ezek látogatói és üzlet-

felei mellett még mintegy ötvenezer néző jön el ide naponta, hogy feljusson a nyolcvanhatodik és a százkettedik emelet kilátóterkéire, ahonnan derűs időben New-York város színes és mozgalmas színyege és a környék ötven mérföldes panorámája szabadszemmel is áttekinthető.

Az építőanyag orgiája

A felhőkarcoló belső építkezéséhez tízmillió téglát használtak el, a külső falakhoz kétszázézer köbláb kőanyagot, nagyrészt Indiana államában bányászott mészkövet és gránitot. Hétszázharminc tonna krómnikkelt és alumíniumot kellett felhasználni a hatodik emelettől a nyolcvanhatodikig emelkedő állványok céljaira. A folyósók és előcsarnokok falai gyönyörű márvánnyal vannak borítva, az anyagot Franciaország, Olaszország, Belgium és Németország szolgáltatta. A konstrukció egyik különösen fontos részéhez egy teljes márványbá-

nyat vasarolt az építő társaság, hogy a kívánt tömbök minőségben és színben megegyezzenek.

Acélból hatvan ezer tonnányit használtak el és ez volt eddig az egyetlen épület számára szükséges legnagyobb acélvázrendelés. Anyagban és anyai, amelynek a London-Manchester között, mintegy háromszázötven kilométeren, kétvágányos fűtő síneket kitesz. Ennek ellenére a State Empire épülete jóval könnyebb, mint az alapzatból ötvenöt lábnyi mélységben kiastott kő- és földmennyiség súlya.

5 hold ablak, 71 lift

Az épületen hatezernegyszáz ablak öt hold területet foglal el. A liftaknak együttes mélysége tizenkét kilométer, az emelőkábelek hossza kétszáz kilométer. A telefon- és távíró idegrendszere hatmillió méter dróthuzallal hálózta be az építményt és a véredényrendszert jelképező csövet 80 km-re terjednie egyvonalban. A hetvenegy lift közül hatvanöt személyszállító és hat teherlift; valamennyi automatikusan jár és zökkenésmentesen teszi meg a háromszáz-

ötven métert percenként. A tetőre csak átszállással lehet felérni. Aki a két emelet alsó pincéből fél akar jutni a százkettedik emeletre, annak háromszor kell lifetet váltania. De vannak expressz-emelők a földszinttől a nyolcvanadik emeletig. Az utazás itt ötvennyolc másodpercig tart. Felülrebb lelek számára ott a lépcsőház, és aki unatkozik, megszámlálhatja a lépcsőket. Pontosan 1860 viz fel a fenékről a tetőre.

Az első vevő

Az Empire State Building megöröhejében kívánja elmondani az „empire state” néven ismert New-York állam fejlődési történetét. A mesébe való történet, hogyan fejlődött New-York városa a Manhattan csücskén letelepült maroknyi ember kolóniájából hatalmas metropoliszá, amely ma öt városkerületben és csatlósvárosokban tizenegymillió embernek ad fedelmet. Még százötven évvel ezelőtt, pontosan 1799-ben Manhattan

nagyjából erdő volt és legelő. Volt itt húsz hold termőföld is, amelyről a hirdető azt mondta, hogy „New-York sziget szívében, a Középső uton, jötekvésű és némi vállalkozásra is alkalmas helyen van”. A hirdetés eredményt ért, sikerült berántani egy vevőt, aki az akkoriban olyan szédületesnek mondott összegért, 625 fontsterlingért, megvásárolta Manhattan szigetének ezt a köves húsz holdját.

Astor telekspekulációja

A vétel nem bizonyult rossznak, bár jó huszonhat évig kellett várni, míg a következő vevő is bedőlt. New-York észak felé terjeszkedett és mint a lusta dagály, kezdte elérni a sziget partjait. A terület, amelynek akkor a Thompson gazdaság volt a neve, kétezeröttszáz font ért cserélt gazdát. Két évvel később a ravasz földspekulátor Astor kaparintotta a kezébe. Ő már 6375 fontot fizetett. Itt építette fel a híres Astor-kastélyt, amelynek helyét később a Waldorf-Astoria szálloda foglalta el.

Az igazgató játszik a modellel

1929-ben newyorki üzletemberek szindikátusa összeállt, hogy az eredeti húsz holdból kettőt megszeresszenek. Fizettek 4.375.000 font vételárat, vagyis ötven fontot négyzetlábanként. Az eredeti terv szerint lápos, levegős épületeket akartak itt egymásmellette építeni kereskedők, hivatalok, kiállítók és kisebb üzemek számára. Az egyik szindikátusi megbeszélésen John J. Raskob, aki még életben van az alapítók közül, egymásra rakogatta a kis kartonmodelleket és a szórakozott játék eredményeként megszületett az új elgondolás. Mindenik berío megkapja a maga utcai helyiséget tekintet nélkül a ház magasságára. Így jött létre az Empire State Building. Manapság már Raskob felfogása, a világos tágas üzemeken és kiállítási terméken nyugvó felhőkarcoló, amely húsz évvel ezelőtt még merész gondolat volt, elfogadott építkezési elv.

Tizenhárom és fél hónap bravúrja

Az építkezés nihetetlen gyorsasága, ilyen teljesítményt minden azelőtti rekordban vert. 1930 március 12-én a régi Waldorf-épület lebontása befejeződött, öt nappal később az Empire State építő kezdtek megemelni a vasvázakat. Átlagban kétezeröttszáz munkás foglalkoztatásával heti négyéfélelelellettel emelke-

igazuk, akik azt jósolták, hogy a gigász épület nem kap lakót. A depressziós évek építménye lévén, ahol a béreket a drága építkezési költségeknek megfelelően szabták meg, bizony hosszú éveken át csak félig telt meg az Empire State. A pearl-iarbouri katasztrófa hozta meg a prosperitást. Az USA gyorsan fejlődő új kormányhivatalai átvették az üres helyiségeket. A háború után már alig okozott nehézséget a bérlőkeresés. A felhőkarcoló ma az utolsó helyiségig foglalt. Mintegy háromezeröttszáz külön bérlője van. A bér köblábanként évi három font. Ami azt jelenti, hogy a kétféle milliárdnyi évente hatmillió font bért hoz.

A bomba áttört a falakat

Eddig csak egyszer történt itt baj. 1945 július 28-án az amerikai légihaderő egy bombázó gépe, amely a ködben alacsonyan repült, áttörte a hetvenkilencedik emelet ablakait és a legénység adatait kivül megölt tizenegy tisztviselő leányt. A felrobbant benzintartály felgyújtotta az emeletet, az egyik motor átrepült a folyósón és áttörte az átellenes falat, a másik motor a lépcsőházban öt emelet lépcsőinek a csigautját tette meg, amíg megállt végre. A szerencsétlenség egy szombati napon történt, amikor a hivatali helyiségek nagyjából üresek, ez erősen enyhítette a katasztrófát. Boszorkányos gyorsasággal végeztek a tüzzel, még mielőtt konstrukciós kár érhetne volna a felhőkarcoló.

Turisták Mekkája

A nemkívánatos újságnílvánosság hatása egészen meglepő volt. A látogatók száma erősen emelkedett. „A newyorkiak, magyarázza a felhőkarcoló observatoriumának vezetője, Frank Powell, természetesen tartják, hogy az Empire State-jük nem közönséges építmény. De a tűz után özönével jöttek el újra, hogy megnézzék, milyen különös szerkezet ez itt, amely a hatalmas bombázógép titellátatát is állja. Amikor az Empire Statot tervezték (ez az óceánok légi meghódításának idejében volt), a mérnökök elhatározták, hogy a struktúra fölé egy kétszáz láb magas acélárbcot építenek, légihorgonynak, arra az esetre, ha a levegőnél könnyebb járművek forgalma megkezdődik. Az első években annyi látogatója volt a tetőn elhelyezett árbóctornyos kilátónak, hogy az Empire State Building nemcsak a Manhattan minden egyéb látványosságát, hanem még az Eiffel-torony látogatottságát is rekordban verte. Amikor 1937 májusában a Hindenburg léghajó felrobbant és a levegőnél könnyebb repülőjárművek magas horgonyzó helyére nem volt többé szükség, a felhőkarcoló tornya a turisták Mekkájává alakult át. Azóta ez a torony 5.350.000 fontot jövedelmezett és búsán behozta az első évek fukar bevételét. Huszadik évében az amerikaiak kedvence semmit sem veszített népszerűségéből, ellenkezőleg, több a bámulója és látogatója, mint valaha. A kilátótorny bevételét beléptidijkában túlhaladja évente a 350.000 fontot.

Az utolsó óriás

Könnyen megietet, hogy az Empire State Building nemcsak a legnagyobb felhőkarcoló, de az utolsó is az óriásépületek és neméből. Az építkezési költségek New-Yorkban mintegy hatvan százalékkal emelkedtek a háborúelőtti árákhoz viszonyítva és még mindig emelkedőben vannak. Az építkezők, akik pénzüket biztosítani kívánják, az apró felhőkarcolók divatját indították meg. New-Yorkban építkezési konjunktúra van, magán Manhattan szigetén a háború befejezte óta tizenhét felhőkarcoló épült. Ezek azonban már csak felhőkarcolócskák, átlagos magasságuk huszonöt emelet. Ugyátszik, hogy a gigantikus Empire State Buildingnek nem igen lesz versenytársa a jövőben.

BEBI és GYERMEKRUHÁK

JÓ, SZEP ES OLCSO,
MERT SAJAT GYAKTMANY!
MINDENT MÉRTEK UTAN IS:
Aharon Skulnik

TEL AVIV
CSERNICHOVSKY 20. SZÁM
GAN MEIR MELLETT — 4871

J ö j j ö n

a cholonai uszodába

Üdülhet, sportolhat, kávéházunkban szórakozhat

RUDAS GYORGY JAZZ-EGYÜTTESE JÁTSZIK 4887

Autóbuszkozekedés a központi autóbuszállomástól a bejáratig, éjjel 12-ig.
Szombaton sérut-taxi a Herzi-Levinski-saroktól.

NESS (2276)

IZHAR

Tisztított
Mozgástól ment
Nem támadja meg a kezét

HAIFAI UTMUTATÓ

Vezető a Karmelen Hotel-pension Rámát Hádár
 HAIFA, - Tel.: 6384.
 A KITUNO KONYHA (szigoruan כשר)
 AZ ELSORANGU KISZOLGALAS
Fanny Stockheim vezetése alatt törzsvendégünké teszi.
 4462

GYERMEK KIRAKATUNKBAN
 KIALLITVA TERMÉSZETES

ונו סטודיו גלפיות
Photo Studio Galpiot

Szines MŰVÉSI KÉPEK
 ERDEMES MEGNÉZNI!
 Haifa, Herzl 61, II. lépcsőfolyó, I. emelet.

Játékárúzetek, figyelem!

NAPSZEMŰVEGEK VISZONTELADÓKNAK!

LEINER

Az ujonnan megnyílt nagykereskedés
 HAIFA, HERZL U. 61. (PASSAGE)

ajánl válogatott en-gros raktárából bel- és külföldi játékárut, valamint a legújabb modern napszeművegeket. 4597

Nagy választék órákban, ékszer-
 rekben, arany és ezüstáruban

N. DICKMANN

HAIFA, JAFFA-UT 40.

Saját javítóműhely.

Fényképezőgépek. Látászeress.

PÉNZT

ARANY, EZÜST és ÉKSZER ÉRT

Lombard House Hadar

Haifa, Herzl u. 16 Technicum Bldg.

1-2-3 SZOBAS LAKASOK

a Hádár Hákmelen, a Kármel hegyen, a haifai öbölben, Tivonban béreadó és eladó.

EXISZTENCIÁK, TELKEK ÉS HÁZAK (bérházak és családi házak)

S. Sternberg és Fia
 HAIFA, HERZL UTCA 29. SZAM
 10-1-ig és 5-7-ig. Tel.: 3715, 2245.
 4320

Jó megjelenésű

intelligens, állásban lévő fiatal leány házasság céljából megismerkedne 30-35 körüli hasonló férfivel.

„Szöke” jelige
 Uj Kelet, haifai fiókiadó, Shapira utca 13. 4572

Időszerű

emelti ruhaosztályunk megnyitása

A legkisebb kiadással, nagy választék

a legcsinosabb

modellekből

JELSZAVUNK:

Menjen egy emelettel feljebb... és pénzt takarít meg.

Ezen a héten külön ajánlatunk:

selyemruhák

minden nagyságban 6.950, 5.750, 3.820

Komat Jonas

Ladies Dresses

Haifa, Kingsway 41. I. emelet, szemben a postával. Átmenetileg nyitva: 9-8-ig. 4603

2 irodahelyiség

az új Merkázban azonnal kiadó

Bővebbet: **AV-BEN**

HAIFA, Uj Merkáz, Sarah u. 7. I.

4602

Gyakorlati tisztviselő

könyvelésben és számféjtésben jártassággal, irógéptudással, ivritt, angol, francia, német, magyar, szláv nyelven, elhelyezkedne. — Megkereséseket: 4601

GROSSZMAN,

Haifa, Carmel Rech. Hurocha 13

Tanulóleányt

keres

texti-trikotázs

nagykereskedés

Bemutatók: Stempel, Haifa, Há-mizrach u. 3. Régi Merkáz. 4577

HAIFAI

APRÓHIRDETÉSEK

Kiváltjuk liftjét, díjmentesen veszünk fixre és bizományba mindent, amit hozott. Occasion Liling, Haifa, Bank-u. 17.

Veszek magyar könyvet, könyvtart. — Modern Magyar Kölesönkönyvtár, Haifa, Herzl 61 „Signon” helyiségben. 3632

Veszünk

3514-a

antikvitásokat, európai és ázsiai műtárgyakat, festményeket, finom porcellánokat, kristályokat, szervizeket, ezüsttárgyakat, ékszert, elegáns bútor, zongorát, szőnyegeket, finom ág- és asztalneműt stb.

IZRAEL LEGNAGYOBB OCCASIO-ÜZLETE

ARON KOHN & LIUBARSKY
 HAIFA, Herzl-u. 26.
 az Anglo-Palestine Bankkal szemben

Magyar, héber könyvet régi vevőimnek lefizetésre is. Gondos, Haifa, Haschiloch 7. A 602

Olesó mosóruhák, blúzok, szoknyák, pongyolák. Rachel Szalón, Haifa, Nordau 13. A 572

Fiatall, értelmes leányt, tisztviselő-gyakornoknak felvesz Uj Kelet-fiók, Haifa, Shapira 13. A 603

Fehérműt szépen, olcsón varrok. Házhoz is megyek. Grunné, Akko, Daled 3. A 563

Jókarban lévő német gyártmányú mosógépek eladó. Vater borbély, Haifa, Rech. Háhár-Abasz- sarok. A-615

Hol szórakozzunk Haifán?

KERT - KAVEHAZ - ETTEREM

ONEG, HAIFA, HECHALUTZ 21.

MINDEN ESTE TANC Prof. RADULESCU és híres zenekara
 SZOMBATON ÖTÓRAI TEA 4573

Haifai mozik műsora:

MOZI ELŐTT

Székely káposzta, túros csusza, hosszú lépés

MAHIR kávéházban

SHAPIRA 13.

ORION

Telefon 4020

Negyedik hét!

PINKY

Jeanne Crain William Lundigan

MAYON

A gyöngy

ötödik hét!

MAY

Telefon 8046

Odd man out

Robert Newton James Magon

HADAR

Telefon 2509

Nora prentiss

(Nagy amerikai dráma, Ann Sheridan)

ARMON

Telefon 4848

A két ára

Alida Vali, a „Harmadik ember” sztárja

EN DOR

Szavak és zene

Szines film!
 Mikkey Rooney, J. Alyson, J. Garland, Gene Kelly

ORAH

A kigyófészek

Mary Jane Ward regénye.
 Olivia de Haviland Mark Stevens

CARMEL

TEL.: 2536.

Június 24, 25, 26:

Nyers erő

Yvonne de Carlo, Allen Ring, B. Lancaster

Június 27, 28, 29:

Lázadás a hajón

Clark Gable, Charles Laughton

AMPHI-THEATRE

Neptun leánya

Izraeli premier, természetes színekben!
 Ester Williams Richardo Montelban

FANTASY

N. BEINISH

DIVATÜZLETEBEN

VASÁROL

OLCSÓN, JÓL, SZEPET, JÓT
 TRICOTÁZST, FEHÉRNEMŰT, HÁZIRUHÁT
 HECHALUC UTCA 18 ALATT. 4442

EJJELE-NAPPAL MINDENŰVE Taxi-szolgálat MERKAZ MICPAH

Telefon: **2525**
4150 4995
 rendelkezésére áll

Allomások:

HADAR: Balfour u. 7 és Jona u., a Café Nizzánál
 ALVÁROSEAN: Uj Merkáz
 BAT GALIMBAN: Alijja u.

Köser háztartás vezetését önállóan vállalom szobáért és csekély fizetésért. — Goldsteinné, Haifa, Simtat Sidon 5. A 599

Szigoruan vallásos leányotthon gyakorlatl bíró szakácsnőt keres. Bét Chalucot, Haifa, Stanton 8. A 601

Jól bevezetett fotólaboratórium, tökéletesen berendezve, olcsón eladó: Ajánlatokat „Nr. 1973” „B” Advertising, Haifa, Herzl u. 40. A 588

Olék figyelmébe. Megvételre keresek kombinált szekrényt, kétszemélyes rekamiét. Rojenfeld Baruch, Haifa, Rech. Ibn Gabirol 33. A-570

Biztos egzisztencia! Sütőüzem, egészségi okokból részben, olcsón átadó. Ajánlatokat Nr. 1985 „B” Advertising Haifa, Herzl u. 40. A 604

Singer-varrógép, 103-as motorral és gomblyukozó apparátussal, kitünő állapotban eladó. Katz, Haifa, Rech. Muchalis 30. A-608

Elcserelem gav-jami (Amidar) egy-szoba-konyhás saját sikunlakásomat haifaiért. „934” jelige, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A-609

Özvegy, 45 éves, saját berendezett lakással, kevés vagyonnal keres komoly élettársat 60 évig „929” jelige, Uj Kelet Shapira 13. A-610

Háztartás vezetéséhez szorgalmas segítőerő jó fizetéssel egész napi munkára felvétetik. „Állandó” jelige, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A-587

Fizessen elő

az UJ KELETRE

RUHAKAT
KOSZTUMOKET
3/4-es KABATOKAT

JOL VASAROL

MAXIMA

CEGNEL,

TEL-AVIV, ALLENBY 92

9563

HEIDEN JENŐ

OPTIKA — FOTO
SZAKÜZLETE

Tel Aviv, Nachlat Benjamin 39 szám
alatt

megnyilt

4504

Fontos közlemény!

a **KADIMAH** nyelviskola,
TEL-AVIV, Ben Jehuda u. 74.

VASARNAP, JULIUS 2-án a következő
INTENZIV KURZUSOKAT indítja

HÉBER:

1. INTENZIV KURZUS KEZDŐK részére (5-ször hetenkint) délelőtt 8—9-ig MAGYARNYELVŰ OKTATASSAL egy ismert pedagógus vezetésével.
2. KÜLÖN INTENZIV KURZUS KEZDŐK részére (5-ször hetenkint, naponta 2 óra) délelőtt 9—11-ig.
3. KEZDŐKURZUS (2-szer hetenkint) délután 6—7-ig.

ANGOL:

KEZDŐKURZUS 3-szor hetenkint, este 7—8-ig.

SZÜLŐK, FIGYELEM!

VASARNAP, JULIUS 2-ikán ANGOL INTENZIV KURZUS indul:
1. Reggel 8—9. MAGASABB ELEMI OSZTÁLYU TANULÓK részére
2. 9—10. MAGASABB KÖZÉPISKOLAI OSZTÁLYOK TANULÓI részére.
Az angol kurzusokat Angliában kiképzett tanítók vezetik.
Jelentkezés és felvilágosítás este 5—8, a már folyamatban lévő, minden foku-
zatu, reggeli és esti HÉBER és ANGOL kurzusokra is. 4583

SOK PÉNZT KAPHAT **LOMBARD TIFERET**-ben

TEL AVIV, ROTSCILD 31. SZAM. TIFERET HAZ. Allenby sarokház.
ÉKSZEREKRE és mindenre ami érték. Szakszerű ékszerbecslés.
Vezető: RAJNA DAVID, a budapesti állami zálogházak volt becsúse. 8-1 és 3-6.

**ÉRKEZETT
SZÓTÁR**

MANNHEIM
HÉBER — MAGYAR
BIRO-WILLER
ANGOL — MAGYAR

ADY — DARWIN — ARANY —
KANT — NIETZSCHE — BABITS
SHAKESPEARE — VILLON —
KOSZTOLÁNYI MŰVEI

**HADASH
HAYARKON 59.**

Allenbytől a 6-ik ház
HADASH A LEGJOBB KÖNYVTAR
IRATKOZZEK BE! 4585

GLUCK BUTOR

TEL AVIV, Slomo Hamelech u. 109.
Arlosoroff-sarok (13. autóbuss meg-
állónál.)
Különleges európai szabadalmazott
patent rekamiék. — Komplet szo-
babutorok.
OLE-BUTOROKAT VESZUNK!

JÉGSZEKRÉNY

vásárlás előtt ne mulassza el megtekin-
teni legújabb modellű praktikus jég-
szekrényünket.

Gena jégszekrények 1.10 m magas, első-
rendű kiállítás, hatósági árak!

MOSAVÁKNAK ÁRKEDVEZMÉNY

**Galili, jégszekrényüzem
SCHLESINGER SLOMO ÉS FIAI**
JAFFA, XII. 81. 3910

UJ PATENT

„ZWANOL” Szekrényes jégszekrény

gyári lerakat. Valamint európai és belföldi bútorkülönlegességek nagy választékban kaphatók.

Fuchs és Freimann

bútorüzletében, JAFFA, 299 utca, Anglo-Palestine Bank épület. 4578

**„OGEN”
RESTAURANT**

TRUMPENDOR 4. (A tenger mellett.) 4561

Ha akar jól enni, inni,
ugy **csak nálunk**

TULAJDONOSOK:
KEPES TESTVÉREK.

Ne mulassza el az alkalmat! Rendelje meg azonnal, míg a készlet tart

a „MANHEIM”-féle **Héber-Magyar — Magyar-Héber**
SZÓTART ÉS TANKÖNYVET.

Egyedárusítás nagyban és kicsinyben!

ISMET KAPHATÓ MŰSZAKI KÖNYVEK:

Villanyszerelés, vízvezetékcsatlakozás, asztalosipar, ácsszerkezetek, épületismeretek, stülusismeretek, diszkovác, cukrászipar, sütőipar, kávéházipar, kozmetika, vegyészeti, talajművelőgépek, autószerelés, stb., stb.

MEGERKEZTEK az 1950. budapesti szepirodalmi újdonságok. Iratkozzék be Izrael legnagyobb magyar könyvtárába.

KÖNYVEKET, KEPESLAPOKAT JO ARBAN VASAROLUNK!

KÖNYVEK KÖTÉSET OLCSON VALLALJUK!

„DAAT” KÖNYVTAR, KÖNYVESBOLT, T. A., ROTSCILD 86. 4038

APRÓHIRDETÉSEI

Elsőrangú akcidenec kéziszedőt keresünk. Jelentkezni: 12—2 óra között a kiadóhivatalban. A-581

Egész országot járó üzletszerzőnek adnák mellékkeiket. „Bombázlet — Elektromosság” jellegre a kiadóba. A 595

Gábor Gézát Budapestről keresi Feuer-
né, Gábor Maca, Haifa, Shikun Irja,
L. A. 5. A-614

Daromi (déli) mosavák mazkirjainak figyelembe! Mozielőadásokat mosavakban szabadtéren is, saját villannyal, legjobb filmekkel, jutányos áron rendez: Chevrat Kol-Noa, Kfar Jibne. Leveleket a fenti címre kérünk. A 605

Háromkerékű motorricikli olesón eladó. Tel-Aviv, Jehuda Hálévi 94. cipésműhelyben, Gantz, 3—6-ig. A-606

26 éves, modern, de szombattartó, komoly, 170 cm magas, szakmával, jó jövendélemmel, komoly üzemmél rendelkező fiatalember, keresem élettársamat 24 évnél nem idősebb, komoly, csinos, intelligens lányban. Csak teljes című levelekre válaszolok. „Otthon és szeretetre vágyom” jellegre a kiadóba. A-607

Házasságközvetítő iroda nyílt meg Jebel-
hán, a magyar könyvtárban, a gyogy-
szertárral szemben. A-616

Szép és kényelmes szoba, szigoruan kó-
ser ellátással, 2 fiatalember részére ki-
adó. Weisskopf, Tel-Aviv, Feuerberg u.
24. A-617

Frommer Hermant (Tiszaujlak) keresi
Czigler Zoltán, Haifa, Irák u. 20. A-618

ARTEX

EXPORT

ARTEX

Magyar Háziipar

ARTEX

ARTEX

Magyar Népművészet

ARTEX

ARTEX

Magyar Kísipar

ARTEX

ARTEX

Magyar Iparművészet

ARTEX

ARTEX

Magyar Műtárgyak

ARTEX

ARTEX

Disztárgyak

ARTEX

ARTEX

BUDAPEST V., Kossuth Lajos-tér 13-15. Sürgőnycim: ARTEX, Budapest.
Telefon: 311-173.

**ÜVEGCISISZOLÓT
KERESNEK a**

**CRISTAL - MŰVEK
CHOLONBAN**

MIFALEI ICHUCHIT BEHULON
LTD. 4568

ELADO

mosoda és vegytisztító

16 éve fennálló üzlet, nagy vevőkör-
rel, összkomfortos lakással Tel-Aviv
könyvében. „Pényes megélhetés” jel-
legre a kiadóba. 4571

Pályázati Hirdetmény

A HITACHDUT OLEJ HUNGARIA
országos elnöksége pályázatot hirdet
a HOH országos központjánál Tel
Avivban, betöltendő

titkári állásra

Héber nyelvtudás szükséges.
Pályázatok, curriculum vitae kísé-
retében, legkésőbb 1950. július 10-ig a
HOH országos elnöksége, Tel Aviv,
Lilienblum 33 címre küldendő. 4570

Felhívás!

Az épülő ország nehéz feladatokat
hárít a dolgozó nőre, a dolgozó
anyára. Az új olá nem ismeri az or-
szág nyelvét és így idegenül és né-
mán áll égető problémáival.

A Hitzadrut Haovdim keretében
működő Moezet Hapoolot (Munkás-
nők Tanácsa), amely a szervezett
dolgozó nőket egyesíti magában jo-
gaiknak és érdekeiknek megvédése-
re, sajátos problémáiknak és felada-
taiknak megoldására, széleskörű fel-
világosító és szociális munkát végez
az új bevándorló nők körében.

A Moezet Hapoolot elhatározta e
tevékenység kiterjesztését a magyar
nyelvtérrelről származó dolgozó
nők társadalmára is, felismerve en-
nek fokozott szükségességét és fon-
tosságát.

A Moezet Hapoolot útmutató és
segítőkezet akar nyújtani a magyar-
ajkú dolgozó nők felé. Elő kapcsolato-
tot akar teremteni a héber jaisy
munkásnő-társadalmá és az új be-
vándorló nők között. Magyar nyelvű
előadásokat, tanfolyamokat, tanács-
adó szolgáltatásokat stb. szervez meg
számukra.

Dolgozó anyák, dolgozó nők, láto
gassátok a Moezet Hapoolot előada-
sait, szemináriumait, mert jogaitok-
ért és érdekeitekért küzd a dolgozó
nők szervezete.

MOECET HAPAOLOT

BAT-YAM LIDO-BAR BAT-YAM

TEL.: 80254

TEL.: 80254

MINDEN ESTE PROGRAM ES TANC A POMPAS STRANDKERTBEN
SAKASCHANSKY — DORITA — GOGOL — RUSSLAENDER — LENOX — MARIANIS — CHANTAL — HILDA

PÉNTEK ESTE ES A SZOMBATI OTORAI TEAN A TELJES PROGRAM

TAXI CARMEL és AUTOBUSZ közvetlenül TEL-AVIVBA

"Bökéc Hajámim" a Habimában

Chaim Hazaz Sabbatáj Cvi-dramája

Chaim Hazaz a mai héber irodalom legnagyobb prózai erői közül való. Kievből származik, 1931-ben alijázott és azóta számos műve látott napvilágot. Főleg novellákat, regényeket írt és mint újságíró is ismertette tette nevét. „Bökéc Hajámim” (Az idők végén) című drámáját 1932-ben írta, a hitleri éra hajnalán és ennek hatása alatt.

Azaz a 17-ik századba visz vissza drámájában, amikor Európa és Ázsia zsidósága Sabbatáj Cvi-ben a felszabadító messiást látja és boldog örületben várja a percet, amikor adott jelle mindnyájan felkerekednek és Erec Jiszráélbe indulnak. Akkor mindent otthagynak majd, a sok szenvedést és a kevés jót, hogy új életet kezdenek az ősi földön... Voltak helyek, ahol a messiási önkívületben addig mentek a rajongók, hogy valóban az idők végét (Kéc Hajámim) látták bekövetkezni, felhagytak minden munkával, minden gondot félretettek és számolták a napokat...

Ez az egzaltált zsidó tömeg Németország egy kis városában izgalommal várja a felszabadító percet. Sabbatáj Cvi nem jelenik meg a színen, de a levegő tele van mágnesez egyéniséggel, messiási látomással. Koldusok és gazdagok csökölöznek az utcákon, táncolnak a tereken és együtt készülődnek a nagy útra. A messiásvárók irányítója a próféta-lelkű és igazságkereső Juzpe, a darab főszereplője, akit vakon követnek hívei. Ő maga a város leggazdagabb zsidójának, Jostnak házában él és annak a veje. Még egész fiatal korában szerelm nélkül vette el Jost leányát, Oleket. Titokban azonban regóta Jutát szereti, a rabbi fiatal exaltált leányát, aki hisz benne és teljesen melléje áll.

Juzpe tudja, hogy a gazdag zsidók, akiknek sok vesztési valójuk van, csak színelnek a többi rajongó mellé, de nincs bátorságuk ezt hangosan meg is mondani; a viharral szemben nem mernek kiállni. Egyedül Juzpe apósa, Jost árulta el neki egy gyenge pillanatában, hogy végleg határozott: amikor az összes zsidók kivonulnak, ő ott marad. Nem akar és nem tud mindent otthagyni, házáit, bútorait, kényelmét és nem utolsó sorban, aranyait. Milyen pompás élete lesz, ha ő lesz az egyedüli zsidó az egész országban. Milyen sokat fog keresni, mennyit fog örökölni. Nyíltan csak az öreg rabbi áll ki meggyőződéséért. Amikor hívei nyilatkozásra bírják, kijelenti, hogy ellene van a kivonulásnak, a messiási idő még nem jött el, mert semmi jel nem mutatja és hívei áll-messias karmába kerültek. A hívek istentagadónak nyilvánítják a rabbit és készülődnek a felszabadulásra.

Maga Juzpe is határoz sok töprengés után: otthagyja feleségét és apósa házáit, hogy teljesen szakítson a góllal. „A felszabadulást az ember a saját otthonában kezdi”, mondja és nyilvánossá teszi Jutához való vonzalmát. Jost és családja a rabbitól kérnek orvoslást, aki mikor tudomást szerez a dologról, kiátkozza leányát Juzpeval együtt. A tömeg — amely mindig az utolsó benyomás hatása alatt cselekszik — az eddig vezérelt tisztelt Juzpet csaknem meglincseli. Juzpe elmenekül és a magányban megtisztulnak gondolatai. Rájön, hogy Izráel népe nem akarja otthagyni a góllát, nem akar felszabadulni. Megszokta a szenvedést és nem tudja elhagyni a hátszafékokat. Csak a nincstelenség, akiknek semmi félténivalójuk nincs, készek a felszabadulásra. Az a meggyőződés lesz úrrá háborgó lelkén, hogy fel kell égetni a góllát. Csak a tűz, amely felémeszteti a góllát, tisztítja meg a népet és vezet vissza Cionba. „A felszabadulás csak tőlünk függ — mondja. — Eddig az Isten csinált csodát velünk, most azt kívánja, hogy mi műveljünk csodát”. Maga köré gyűjti a koldusokat és felgyújtja velük a zsidók házáit. Lángok esznek fel a város minden sarkán.

Eddig a darab. A súlyos korban játszódó dráma az érdeklődést mindvégig fenn tudja tartani. Talán a harmadik felvonásban, a felemelő konklúzió előtti rész kissé vontatott. A darab a „couleur

locale” minden követelményének eleget tett. Az elegáns, 17-ik századi lakás, a kosztümök, a gotikus épületek és hozzávaló diszletek Mokady festő és színpadtervező komoly ízlésére vallanak. Még a koldusok is korszerű rongyokba bújtak. Egyesek úgy hatnak, mint a francia forradalom korabeli harmadik „osztály” rongyos elemei.

Mint korrajz is igen érdekes mű a B'kéc Hajámim. A Sabbatáj Cvi korszak zsidói élnek, mozognak benne és a kor fojtott levegőjét lehelik magukból. Aktualitása napjainkkal és zsidó problémáinkkal pedig egyszerűen meglepő. A gáluti zsidó pszichológiája semmit sem változott a 27-ik század óta, főleg a zsidó állam újraéledése tekintetében. A húsfazék probléma a mi életünkben is probléma maradt. A vallásos rabbi most sem látta a messiás jelét, amely összegyűjti a szétszórt csoportokat. A darab szimbolikus vége, a tűz, amely felemészti a góllát és kényszeríti a zsidókat Ci-

onba való visszatérésre, nem azonos-e a hitleri világgésszel, amely kikényszerítette a még megmaradt zsidókat a góllal falai közül?

A színészek is, csaknem kivétel nélkül mindnyájan nagyon hozzájárultak ahhoz, hogy a nehéz darab ilyen sikeresen került színre és hogy oly mély impressziót hagyott a nézőkben. Bertonov a gazdag Jost szerepében remekel, amint aranyait csörögtetve fiatalosan és öntelten billegeti magát. Különösen jó volt abban a jelenetben, ahoi bevallja vejenek, hogy nem megy Cionba. Meskin Juzpe szerepében a tömegszokott virtuozitással játszott. Kétféleképpen átérezte azt a szerepet, amely őt a kis város Sabbatáj Cvi-jévé tette, akivel sorsa csak nem azonos és igyekezett a lényét is megközelíteni. A megjelenése is, egyszerű fekete ruhájában, amely annyira elütött a többi korszerű tarka öltözettől, tisztult és fennkölt atmoszférát teremt maga körül. Egyes nagy jelenetekben most is azt a benyomást keltette, hogy a legnagyobb színészek közül való, akire büszkék lehetünk.

Dr. MARTON GIZELLA.

EUROPÁI BUTOROK
 Longorok, lakásdíszítési tárgyak, kristály és porcellán
VÉTEL! ELADÁS

Signon BIZOMANY!
 SZAMOSI ÉS TSA
 HALFA, HERZL UTCA 61
 Líték kiváltása és értékestése. Beraktározás.

Az amerikai gyűjtőakció két vezetője

az alijja korlátozását javasolta — hat hónapig

A kormány visszautasította a javaslatot — Golda Meirsohn búcsúnyilatkozata

New York (STA). — Az amerikai Zsidó Gyűjtőakció két vezetője H. Winetzký és Morris Rottenberg azzal a javaslattal fordultak Izrael kormányához, korlátozva hat hónapra az alijját, ami által el lehetne érni, hogy a Gyűjtőakció eredményei újra fedezék a kiadásokat. A New York Times jeruzsálemi tudósítójának értesülése szerint a két személyiség figyelemztette a kormányt, hogy ellenkező esetben a teljes gazdasági összeomlás veszélye fenyeget.

Izrael kormányának vezetői azonban azt válaszolták, hogy tovább akarják folytatni a tömegalijja politikáját, míg aniak következtében a tényleges válság be nem következik. A miniszterek szerint az alijja korlátozására vonatkozó minden határozat súlyos politikai krízist idézne elő, mert a közvélemény a Kibuc Gálujotban látja az állam legfontosabb célkitűzését.

Golda Meirsohn, aki csütörtökön indult vissza Izráelbe, elutazása előtt kijelentette, hogy nem lehet szó az alijja beszüntetéséről még ideiglenesen sem, mert az a zsidók tízezreinek életét veszélyeztetné. A probléma valódi megoldása az, hogy az amerikai zsidóság és Izrael együttműködését ki kell bővíteni az Egyesült Gyűjtőakción keresztül, amely lehetővé tegye az új olék befogadását. Izráel lakossága reméli, hogy megkapja a legmesszebbmenő támogatást az amerikai zsidóságtól, de ha ez a támogatás nem is lenne a szükségeseknek megfelelő arányú, akkor sem hajlandó az ország kapuit bezárni. Legfeljebb még jobban megszigorítja a cénarendszert, az eddiginél is nagyobb áldozatokat fog hozni és erejének, valamint szellemének minden megfeszítésével harcolni fog azért, hogy minden zsidót, akinek házára van szüksége, be tudjon fogadni.

A katolikus egyház békét akar kötni az új magyar rendszerrel

Budapest (UP). — Dr. Grösz József kalocsai érsek az egész magyar püspöki kar nevében beadvánnyal fordult Darvas József közoktatásügyi miniszterhez és kérte, tegye lehetővé, hogy sürgősen tárgyalások induljanak meg a katolikus egyház és a magyar kormány között. Az érsek közölte a miniszterrel, hogy a katolikus egyház hajlandó beilleszkedni az új állami rendszer keretei közé és ezért sürgősen szükséges, hogy

— Dostrovski professzor ismét az orvosi fakultás dékánja. Tudósítónk jelenti: A. Dostrovski professzor, a héber egyetem börtöngyászati tanárát választották meg ismét a fakultás dékánjává a következő tanévre. Dostrovski professzor, aki a bécsi egyetemen szerezte meg diplomáját, még 1920-ban alijázott és már az elmúlt tanévben is az orvosi fakultás élén állt.

az állam és az egyház viszonyát újra rendezzék.

A kormány hivatalos kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy a magyar kormány hajlandó békét kötni a katolikus egyházzal, aminek természetes előfeltétele az, hogy az egyház lojálisan alávesse magát az új magyar alkotmánynak. A kormány eleget tesz a püspöki kar kérésének és rövidesen megtartják a dr. Grösz érsek által javasolt konferenciát.

A Palam Press jelentése szerint a magyar katolikus egyház békelését nyilván azok a letartóztatások siettetették, amelyekről a budapesti belügyminisztérium csütörtöki közleménye is hirt adott. Eszerint több katolikus papot és szerzetest, köztük Kriszton Ferenc rendőrfőnököt a budapesti rendőrség letartóztatta. Velük együtt tartóztattak le négy falusi embert, akik a katolikus egyház mellett tüntettek.

Bécsi jelentés szerint Magyarországon 19 katolikus papot és 7 szerzetest tartóztattak le a legutóbbi napokban és a letartóztatások tovább folynak. Ugyancsak bécsi jelentés szerint Sárközy Pál rendőrfőnök és 36 szerzetes aláírásával beadvány érkezett a magyar kormány három tagjához, amelyben a szerzetesek sérelmeiket adják elő és orvoslást kérnek. A bécsi jelentés azt is állítja, hogy nemcsak papokat és szerzeteseket tartóztattak le, illetőleg internáltak az egyik püspöki palotába, hanem apácákat is. Ezeket a jelentéseket azonban magyar részről nem erősítették meg, csupán több papi személy letartóztatását jelenti a belügyminisztérium. (Palam Press.)

SPORT

LABDARUGÁS

Az első ligában szombaton csak egy mérkőzést játszanak Rechovotban. A helyi Makkabi csapata játszik a telavivi Bétár csapata ellen.

A Makkabi Tel-Aviv megerősített csapata június 27-én indul Jugoszláviába. 19 játékos utazik és az első játék július 1-én esedékes „Nasha Kerila” csapata ellen. A Makkabit hét játékra kötötték le a jugoszlávok.

A LABDARUGÓ VILAGBAJNOKSÁG

Szombaton kezdődik Rio de Janeiroban 13 nemzet között a labdarugó világbajnokság. A 13 csapat közül 7 Amerika területéről, 6 Európa területéről utazik a világbajnokságra. Ázsia, Afrika és Ausztrália nincs képviselve. Sok olyan csapat, amelynek komoly esélye volna a világbajnokság elnyerésére, nem vesz részt a küzdelemben, így Oroszország, Magyarország, Ausztria, Skócia és Argentína. Mivel ezek a nemzetek hiányozni fognak, a világbajnokság nem fogja eldönteni, hogy melyik a legjobb labdarugócsapat a világon.

Az első mérkőzések: június 24-én Brazília—Mexikó, 25-én Svájc—Jugoszlávia, Anglia—Csele, Olaszország—Svédország, Spanyolország—Egyesült Államok, június 28-án Brazília—Svájc, 29-én Spanyolország—Csele, Svédország—Paraguay Anglia—Egyesült Államok, Jugoszlávia—Mexikó, július 1-én Brazília—Jugoszlávia, 2-án Spanyolország Anglia, Olaszország—Paraguay, Chile—Egyesült Államok, Svájc—Mexikó, Bolívia—Uruguay. A Hápoel országos atlétikai bajnoksága

Ma délután és szombat délelőtt a telavivi stadionban kerül lebonyolításra az országos bajnokság, amelyet hat körzeti verseny előzött meg és ezeknek a győztesei kerülnek szembe egymással. A bajnokság felöleli az atlétika minden ágát férfiak, nők és ifjúságiak számára.

Megegyezést kötött a Hápoel és a Makkabi

Huszonöt év versengésének és igen sok szor veszekedésének végére tett pontot a két országos szervezet vezetősége, amikor az egymás közötti egyezményt aláírták. Az egyezmény három évre szól és lehetővé teszi, hogy a két egyesület versenyzői minden sportágban egymással versenyezzenek, továbbá Izráel képviselőit a külfölddel szemben közös meg egyezéssel vállalja. Ennek a megegyezésnek első legfontosabb következménye az lesz, hogy Izráel válogatott csapata a Makkabián nemcsak a Makkabiból, hanem az ország legjobb sportolóiából fog állni.

RÁDIÓ

PÉNTEK:

6.30: Máj tovu, 6.35: torna, 6.45: szórakoztató zene, 7: hírek és élelmészeti hírek, 7.15: hanglemek, 7.45: Enrico Caruso-hanglemezek, 8.15: keleti zene, 10.30: filmzene, 10.45: hegedűszámok, 11: balett-zene, 11.45: Richard Tauber hanglemezei, 12.30: a kórházak hanglegény-műsora, 13.30: hírek, 13.45: héber dalok, 14: angol hírek, 15: francia hírek, 16.15: klasszikus zene (Beethoven műveiből), 17.30: Kábbálát sábat (szombat fogadásának műsora), 18: hírek, 18.30: ifjúsági műsor, 19: Alfred Sosán: Enekek éneke, Dan Aháronovits tenorista előadásában, 20: katonadalok, 20.20: felolvasás a Tenáchnól, 20.30: hírek, 21.15: péntekesti hangverseny Mozart és Mahler műveiből, 22.15: angol hírek, 22.25: hírességfoglalás, 22.30: hanglemek.

SZOMBAT:

7.30: Adon olám és hanglemek, 8: hírek, 8.15: cházandalok, 9: reggeli hangverseny Haendel, Mozart Mendelssohn és Massenet műveiből, 10: zenei találós verseny, 10.30: könnyű zene, 11: délelőtti hangverseny (Sibelius: Tapiola, szimfonikus költemény; Liszt Ferenc: 1. sz. verseny zongorára és zenekarra; Stravinsky: Háromtétéles szimfonia), 12: katonai kabaréműsor, 12.30: Lea Porath kívánságműsora, 13.30: hírek, 13.45: cházandalok, 14: angol hírek, 14.15: tánclemek az arab műsor keretében, 16: a modern zene izráeli központjának műsora, 17.15: részletek Verdi „Falstaff” mű. operájából, 18: hírek, 18.30: Boskovits Sándor: Sémita szvit, 19.45: könnyű zene, 20: katonaműsor, 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Hámávdil, 21.03: „Holdvilágos szerenádn” közvetítése a telavivi Kirja kertjéből, 21.30: Melávé máiká műsor, 22.15: angol hírek, 22.25: hírességfoglalás, 22.30: tánclemek.

Jeruzsálemi mozik műsora:

szombat, vasárnap, hétfő:	
SEMADAR	A leigázhatatlan
kedd, szerda, csütörtök: A bosszúálló léz	
EDISON	Mr. Verdoux
Charles Chaplin	
STUDIO	Egy fiatal orvosnő naplójából
Ruth Hassey Joan Carol	

HIREK

5710 Tamuz 8, péntek.
1950 június 23.
Gyertyagyújtás ideje: 7.28.
5710 Tamuz 9, szombat.
1950 június 24.
Heti szakasz: Chukot.
Szombat kimenetele: 8.27.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Tel-Aviv, Rechov Schlesinger 11. szam, telefon: 29-98. — Pótok: Jeruzsálem, Rechov Ben Jehuda 2. sz., telefon 39-92; Haifa: Rechov Shapira 13. telefon 24-53. A Gálli részére: Kovács Mose, Tivon. Az Uj Kelet előfizetési ára negyedévre 2,250 IL. Apróhirdetési díjszabás: Allas-keresés 10 szögig 200 pruta, minden további szó 20 pruta. Egyéb apróhirdetés 10 szögig 300 pruta, minden további szó 30 pruta.

— Megérkezett az első víz Jeruzsálem új vízvezetékén. Tudósítónk jelenti: A Jeruzsálemi Béth Háam alapkövetelése-nél tegnap elmondott beszédében Ausser főpolgármester bejelentette, hogy a dél-előtti órákban megérkezett az új csövezetékén át az első víz a Romema-negyedben álló víztoronyba. Az így megkettőzött vízmennyiségből már a jövő héten fognak osztani a különböző negyedeknek.

— Teheránban állandó alijahivatalt állítanak fel. Tudósítónk jelenti: A mai nap folyamán valószínűleg összeül a kormány és a Szochnut Koordinációs Bizottsága, hogy meghallgassa Jichak Rafael jelentését perzsi útjáról. Rafael néhány napot töltött Teheránban, ahol a közlekedési alijja ügyeit rendezte. Játogatása alapján a Szochnut azt a javaslatot terjesztette a Koordinációs Bizottság elé, hogy Teheránban állandó alijahivatalt létesítsenek, amelynek élére a Szochnut közlekedési osztályának egyik magasrangú tisztviselőjét állítsák.

— Dr. Kronovitz Béla Budapestről fogorvosi rendelőjét Natanján, Dafna szállodában, Rechov Dizengoff megnyitotta.

— Vasárnap figyelmeztető sztrájk lesz az iraki petróleumtársaság haitai üzeménél. Az Iraq Petroleum Company haitai munkásai tegnap elhatározták, hogy vasárnap reggel 9 órától hétfő reggelig tartó figyelmeztető sztrájkot tartanak. A haitai petróleumiparban az utóbbi időben ez a második eset, hogy a munkások figyelmeztető sztrájkot proklamálnak. Ezt megelőzőleg ugyanis a Shell munkásai maradtak távol egy napot a munkahelyükről. A munkások azt követelik, hogy a petróleumvállalatok az országban általánosan elfogadott rendszer alapján kezeljék munkásaikat a felvételek, elbocsátások és szociális szolgáltatások tekintetében.

— Disszidált Románia római követe. A Francia Távirati Iroda jelenti Rómából, hogy Mihail Dragomirescu, Románia római követe lemondott állásáról és nem hajlandó visszatérni hazájába. A római román követség kijelentette, hogy nem tehet semmiféle nyilatkozatot ebben az ügyben.

Jeruzsálemben, az ország fővárosában, egyik vállalkozás a másik után nyílik meg. A vállalkozásokban vezető szerepe' visznek a jugszlávok. E vállalkozások között is kitűnik a Jaffa-úton a napokban megnyitott exkluzív „Herzl-gyógy-szertár”, amely a városi közönség minden igényét kielégíti.

— A Fasori Fűárnyaház volt növendékei sürgősen közöljék jelenlegi címüket Kaufmann Zoltánnal, Haifa, Rechov Hehár 6. II., vagy Kramer Dáviddal, Bet Dagon, Rechov Herzl 8.

— Letartóztatták Svoboda volt cseh-szlovák helyettes miniszterelnököt. Prágából származó párisi hírek szerint letartóztatták Svoboda tábornokot, Cseh-szlovákia volt hadügyminiszterét és miniszterelnökhelyettesét. A letartóztatás annak a kémkedési botránynak a következménye melynek során a vádlottak azt vallották, hogy szoros kapcsolatban állottak Tomcsik ezredessel. Svoboda tábornok bizalmasával.

— Mandel Arje, vizsgázott fogász, rendelőjét (Haifa) Gav-Jam-Gimmel, Sikun 202, megnyitotta.

— Kéthónapi elzárásra ítélték, mert illegálisan utazott vissza Németországba. Münchenből jelentik: Az amerikai megszálló hatóság mellett működő törvényes 60 napi elzárásra ítélte Avrahám Gutermann, mert tiltott úton tért vissza Izráelből Németországba. Gutermann körülbelül egy évet töltött Izráelben. Illetékes amerikai körök kijelentették, hogy hasonló eljárást indítanak 20 más zsidó ellen is, akik engedély nélkül tértek vissza Németországba.

Hanyagság miatt elcsapták állásából Sztachanovot

Moszkva (WNA). — A moszkvai rádió csütörtöki adásában bejelentette, hogy Alexej Sztachanovot, Szovjetország első munkását, aki munkateljesítmény terén a legnagyobb eredményeket érte el, „hanyagság és nagyzási hóbort miatt” elmozdították állásából. Mint ismeretes, Sztachanov, aki Szovjetország első számú elmunkása volt és neve világszerte fogalomma vált, az utóbbi években az orosz bányaiügyi minisztériumban töltött be magasrangú pozíciót,

amely elmozdították állásából. Mint ismeretes, Sztachanov, aki Szovjetország első számú elmunkása volt és neve világszerte fogalomma vált, az utóbbi években az orosz bányaiügyi minisztériumban töltött be magasrangú pozíciót,

Vissza kell adni tulajdonosainak a Ben Hecht amerikai maáphilhajót

A jeruzsálemi legfelsőbb bíróság szenzációs döntése

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A jeruzsálemi legfelsőbb bíróság tegnap hozott ítéletet a Ben Hecht hajó ügyében. Mint ismeretes, a hajót, amely a mandátum kormány idején illegális bevándorlókat szállított az országba, egy ilyen alkalommal az angolok elkobozták és a haitai kikötőben tartották. Ott horgonyzott a hajó zsidó állam kikiáltásakor, amikor is besorozták az izraeli flottába. A hajó amerikai tulajdonosai annak visszaadását követelték Izráeltől. Ezt a kérést azonban az alsóbb bíróságok elutasították és így került az ügy a legfelsőbb bíróság elé.

A legfelsőbb bíróság tegnapi döntése

úgy szól, hogy a hajót vissza kell adni az amerikai Zsidó Nemzeti Felszabadító Bizottságnak, amelyet annakidején Hillel Kuk (Peter Bergson) jelenlegi Kneszet képviselő vezetésével az illegális alijának ezt a részét megszervezte. Döntését a bíróság a következőképpen indokolta meg: Tekintettel arra, hogy a zsidó állam a mandátumkormány idején érkezett összes illegális olékat törvényes bevándorlóknak minősítette, azok a hajók is, amelyek ezeket a bevándorlókat hozták, törvényes hajóknak tekintendők. Ezért nem jogos a Ben Hecht hajónak, mint illegális hajónak elkobozása.

LANDAU ILONKA
(Kassa) Tel Aviv

címek hiányában ezúton hívják meg rokonaikat és ismerőseiket 1950 június hó 27-én, kedden délután 4 órakor Natanján, Kafé Pinati, Rozenbaum étteremben tartandó esküvőjükre.

KLEIN AKIVA (KAROLY)
(Fehérgyarmat) Jazur

és elismerőseiket 1950 június hó 27-én, kedden délután 4 órakor Natanján, Kafé Pinati, Rozenbaum étteremben tartandó esküvőjükre.

Kiszélesítik a Szochnut intenzív héber tanfolyamainak rendszerét

A Szochnut klitaosztálya tegnap hivatalosan is közzétette az intenzív héber kurzusok szervezésére vonatkozó új tervét, amelyről egyébként már ezt megelőzően több részlet került nyilvánosságra. A városokban már sikerrel működő intenzív tanfolyamok mellett hasonló intézmények hosszú sorát szervezik meg az Emek, a Chéfer-völgye, Sharon és Efráim kibucáiban. Mig azonban a városi tanfolyamok főleg 35 éven felüliek vesznek részt, a kibucokban 18-35 éves intellektuelleknek adnak majd lehetőséget a héber nyelv gyors elsajátítására.

Az ország szükségleteinek megfelelően elsősorban tanárok, tanítók, nevelők és szociális dolgozók jönnek számításba. A kurzusokon a résztvevők félnapon át tanulni, félnapon át pedig dolgozni fognak a kibucok számára. Az olék ugyanolyan jogokat élveznek, mint az olétazorokban és így élelmiszereikről és lakásukról gondoskodnak. A kibucok ugyanolyan szolgáltatásokat fognak nyújtani számukra, mint a kibucok rendes tagjainak. A tanfolyamok 5-6 hónapig fognak tartani.

Két világhírű élelmezési szakérto jön Izraelbe

Miért nem osztották húst ezen a héten?

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Hosszabb sajtó-ebéd keretében ismertették tegnap dr. Kaszner Rezzo és J. Hirschberg, a közellátásügyi minisztérium szóvivői a minisztérium problémáit és terveit. Többek közt bejelentették, hogy rövidesen az országba érkeznek dr. Samuel Lebkovski, a kaliforniai Berkely-egyetem híres élelmiszer-professzora, aki hosszabb időt tölt majd Izraelben. Lebkovski vezetése alatt épít ki a közellátásügyi minisztérium kísérleti laboratóriumát, amelyben az adott élelmiszerek minőségét fogják vizsgálni és új élelmiszerek irányában folytatnak majd kutatást. Továbbá ugyancsak Lebkovski professzor vezetése alatt végzik majd az egész országban az élelmiszerekkel kapcsolatos tudományos munkát.

Azonkívül az országba jön dr. Wolf, a híres angol tejszakértő is, aki az ország tejtermelési és tejgyógyászati problémáit próbálja majd megoldani.

Az újságok papírellátására vonatkozóan dr. Kaszner kijelentette, hogy bár a papírkészletek valóban nagyon elenyészőek, nem valószínű, hogy sor kerül a lapoknak néhány napra való leállítására.

A közeli napokban Olaszországból kapunk újságpapír-szállítmányt és ezenkívül a minisztérium egyik tisztviselője elutazott külföldre, ahol nagyobb papírmennyiséget vásárol Izráel számára.

Az újságírók kérdésére, hogy miért nincs e héten húsosztás, dr. Kaszner azt válaszolta, hogy „nincs e héten osztásra való utánpótlás”. Jeruzsálemben egyébként úgy tudják, hogy a húshiany a lengyelországi hűszállítmányok és a rabbinátus által tréfnék történt nyilvánításával van kapcsolatban.

— Salom Katz szombaton Kfar Szaba vendége. Az erdélyi származású Salom Katz washingtoni főkantor a Hapoel Hamizrachi helyi csoportjának meghívására szombaton, június 24-én Kfar Szaba vendége lesz, ahol a nagytemplomban fog előimádkozni. Szombat este 8 órakor a Hapoel Hamizrachi helyi csoportja fogadást rendez az illusztris vendég tiszteletére. A fogadásra a szervezet tagjai hivatalosok.

— Hús- és szociális csoportok a befőtés és lopás elleni biztosítás díjtételeit. A biztosítótársaságok együttes határozatot hoztak, amely szerint a kereskedelmi és ipari raktárak lopás és betores elleni biztosítási arszabályát 20 százalékkal leszállítják. A biztosítótársaságok megállapították, hogy az utóbbi időben lényegesen megjavult a közbiztonsági helyzet és a társaságok rizikója a múlt-évvél szemben megfelelő módon csökkent. A helyzet ma meg mindig messze van attól, hogy kielégítőnek lehessen nevezni és így még nem lehet szó arról, hogy a többi demokratikus országokban szokásos biztosítási prémiumot vezessék be. A most tervezett 20 százalékos tarifa csökkentés azonban kétségtelenül enyhülést jelent a múlttal szemben és éreztetni fogja hatását az ipari és kereskedelmi kalkulációkban.

Milliószor bevált

Dralle

FENYŐVIZ

korpa és hajhullás ellen

הגות ישרת למוסיקה יהודית

A zsidó zene izraeli fesztiválja

TEL AVIV:

Holnap, szombat este, 9 órakor a Kirja kertjében

HOLDVILÁG SZERENAD

Jegyek: Armon, Hess-u. 4; Hászochén, Allenby 111 (Passage); Rádió Union, Dizengoff 116 és a koncert estjén a Kirja bejáratánál.

Közlekedés a 20-as számú autóbusszal, valamint a Karmel taxiszolgálattal — a koncert előtt és után.

JERUZSALEM:

Vasárnap, az YMCA-teremben:
A KOL JISZRAEL ZENEKARA.

NATANJA:

KAMARAZENE — MICHAEL TAUBE

HAIFA:

Hétfőn, június 26-án a Megido-szálló kertjében
KAMARAZENE — MICHAEL TAUBE
Jegyek: Ginzsburgnál.

TEL AVIV:

Kedden, június 27-én az Ohel Sémben
Zenekari és énekkari hangverseny

Vezényel: A Lusztig.

Szólisták: Josepha Schocken — szoprán-énekesnő; Karl Salamon — bariton; Kurt Sommerfeld — basszus.

Jegyek: Armon, Hess u. 4., Hászochén, Allenby 111 (Passage); Rádió Union, Dizengoff 116.

Grosz Becs

Közkorhási Masszor

Vállal masszázst, gyógymasszázst, gyógytornát, paralizisek utáni kezelést házánál. Minden a szakmavágó gyógykezelést. — Cim:

TEL AVIV, HOTEL EDEN

Rabinovits u. 20. Telefon 6259

4604

— Arab asszonyokat szerveznek a WIZO számára. Miután a Híztadrut kebelében működő Munkások Tanácsa (Moeat Hápoalot) néhány hónappal ezelőtt felvette a kapcsolatot az arab nőkel és legutóbb megtartott konferenciáján az arab asszonyok tekintélyes számú delegációval képviseltették magukat, Rebeka Ziv, a WIZO elnöknője hozzáfogott az arab asszonyoknak a WIZO-ba való beszerzéséhez.

— Letették a jeruzsálemi Népház alap kövét. Tudósítónk jelenti: Ünneplés keretében, auster főpolgármester, a Kneszet és a Szochnut képviselőinek jelenlétében tették le tegnap az Béth Háam alapkövét Jeruzsálemben. A Béth Háam lesz a Kneszet harmadik ideiglenes székhelye, amíg teljesen elkészül a jeruzsálemi Kirja, ahol a Kneszet végleges palotája áll majd. Az ünnepség során Harry Lurie, az ismert délafrikai zsidó cionista személyiség átadta a 20 ezer fontról szóló csekket, amely az első adományt képezte a Béth Háam felállítására.

— Kinek van kiadó szobája külföldi turisták részére? A kormány turisztikai hivatala közli, hogy a következő hónapokban nagyszámú külföldi turista fogja felkeresni az országot. Ezért fokozottabb szükség van magánlakások szobáira, minthogy a meglévő szállodák nem képesek a turistákat befogadni. Mindazok akik hajlandók szobáikat turistáknak bérbeadni, forduljanak a turisztikai tájékoztató hivatalokhoz, Jeruzsálemben Ben Jehuda u. 5, Tel Avivban Ben Jehuda u. 19. Haifa pedig Hászán Sukri utcában a kormányépületekben.

— Izraeli készruhákiállítás rendeznek Amerikában. New-Yorkból jelentik: A Daily News jelentése szerint Izrael nem sokára kiállítás rendez. New-Yorkban angol szövegből készült öltönyökből és kabátokból. Ezzel kapcsolatban a cikkíró megjegyzi, hogy Izrael amerikai áruvásárlásai 79 millió dollárt tettek ki a múlt évben, míg Izrael összesen csak 6 millió dollár értékű árut exportált Amerikának.

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában, Tel Aviv, Schlesinger u. 9. Tel.: 29-98.